Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professiona Learning of School Leaders and Teachers

Foghlaim Ghairmiúil do Bhaill na Foirne Tacaíochta Gairmiúla

Lá 2

@Oide_Droichead

CC BY NC

Forbhreathnú ar Oiliúint na Foirne Tacaíochta Gairmiúla

Oide

Seisiún a hAon

Do Bhealach a Dhéanamh trí Dhroichead

Seisiún a Dó

Gnéithe de Droichead

Seisiún a Trí

MNCanna a Chumhachtú

Seisiún a Ceathair

Breathnoireacht agus Plé

Seisiún a Cúig

Ag Obair mar Fhoireann

Seisiún a Sé

Ag Forbairt sa Ról mar Bhall den FTG

Intinní Foghlama

Plé a dhéanamh ar na gnéithe is tábhachtaí de Droichead agus féachaint ar conas a thacaíonn Droichead le forbairt ghairmiúil

Léargas a fháil ar ról agus freagrachtaí na Foirne Tacaíochta Gairmiúla i Droichead

Plé a dhéanamh ar straitéisí éifeachtacha a thugann cumhacht do MNCanna i rith Droichead

Ag Obair Le Chéile Go Cianda…

Ábhair

Poncúlacht

Rúndacht

Cosc ar gabháil scáileáin

Ainm Scáileán

Ag Obair Le Chéile Go Cianda…

Oide

Socruithe Fuaime agus Físe

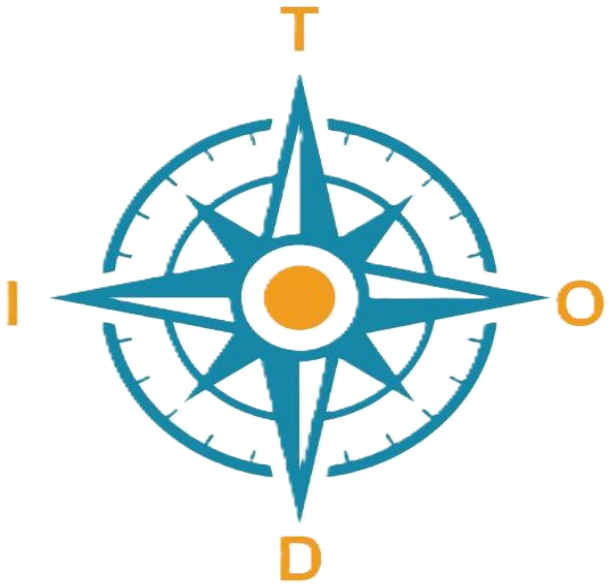
Láithreacht ar Líne

Do Chompás a Chalabrú

Oide

Anois

Eagna

Fuinneamh

Tacaíocht

Machnamh Pearsanta

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Seisiún a Ceathair: Breathnóireacht agus Plé

CC BY NC

Forléargas ar Sheisiún a Ceathair

Oide

Plé ar an tsamhail bhreathnóireachta Droichead

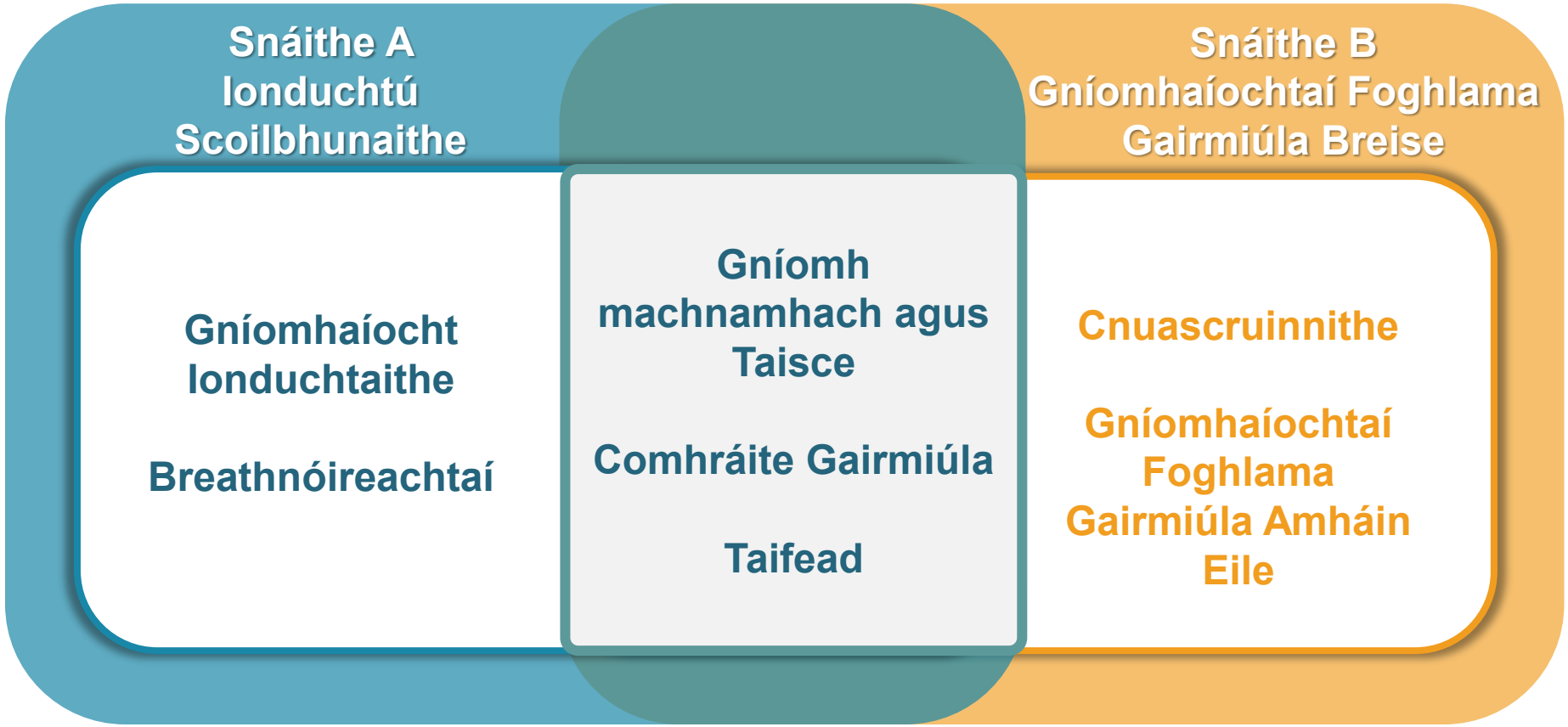

Tuiscint ar ról an FTG sa phróiseas breathnóireachta

Cuimhneamh ar conas a chuirtear foghlaim ghairmiúil chun chinn le breathnuithe

Ag Tabhairt faoi Droichead

Breathnóireacht

Oide

Féachadh ar bhreathnuithe mar chuid bhunúsach den phróiseas Droichead. Bhain MNCanna an-tairbhe astu agus dar le MNC amháin gurbh é *‘deis ab iontaí riamh é, ní dócha go mbeadh a leithéid sin de dheis arís ann le mo ghairm.’*

(Aistrithe ó DQA, 2020)

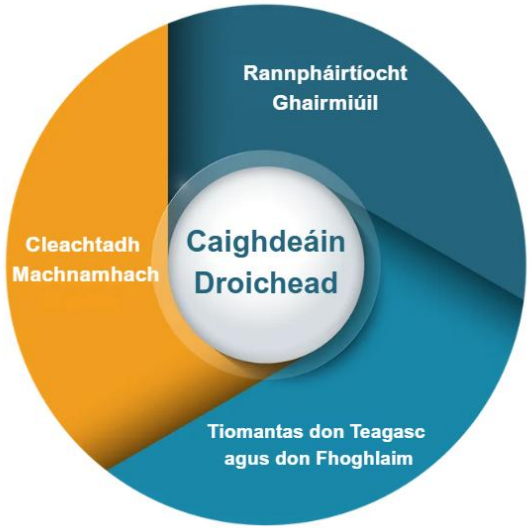
Breathnóireacht

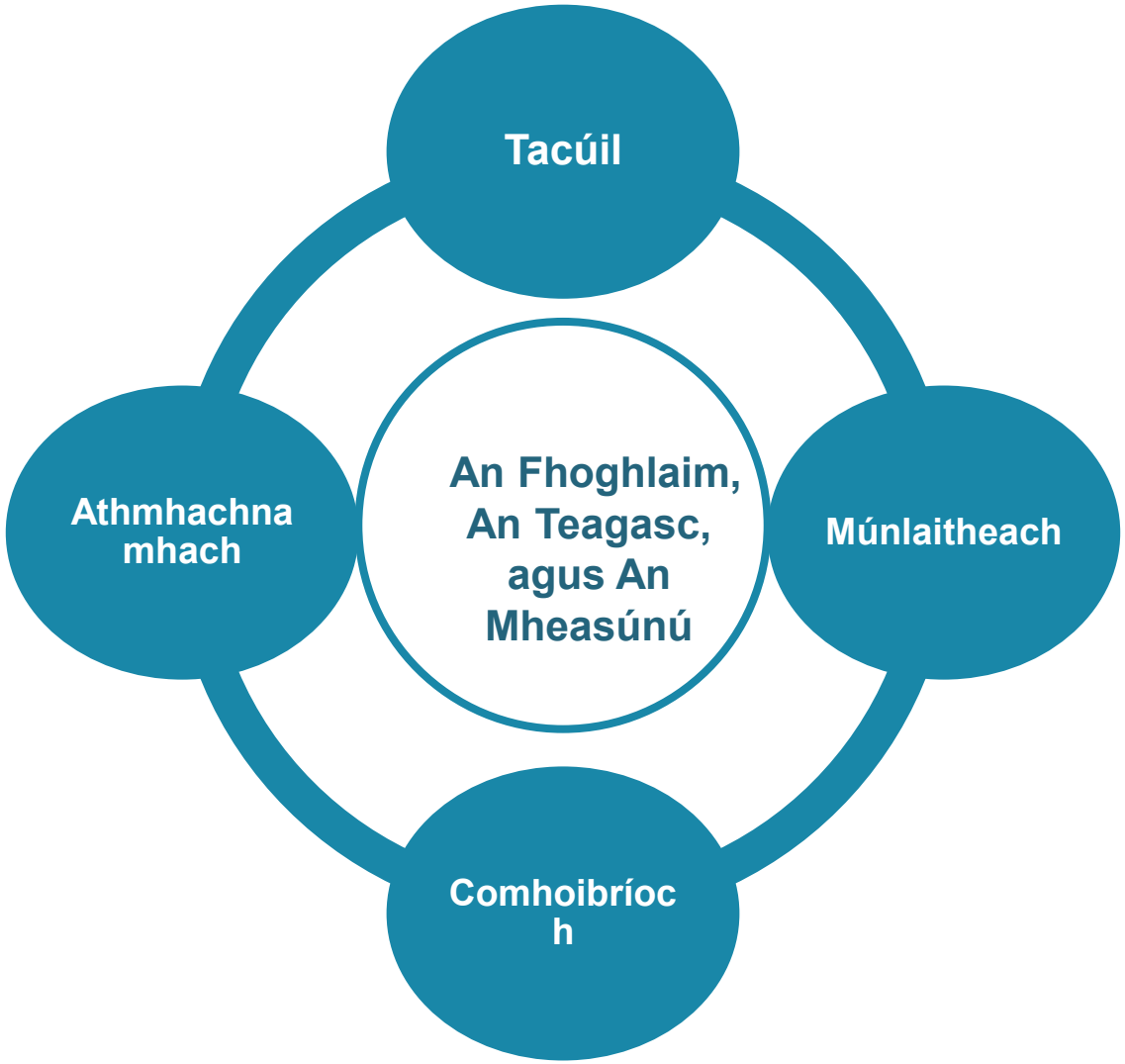
> Moltar go mbeadh ar a laghad dhá cheann de gach cineál breathnóireachta ranga (breathnóireachtaí an MNC, agus breathnóireachtaí ar chleachtas an MNC), agus go mbeadh an líon cruinn, agus na ranganna a breathnaíodh, bunaithe ar phlé idir an MNC agus an FTG).

(An Chomhairle Mhúinteoireachta, 2025, lch. 11)

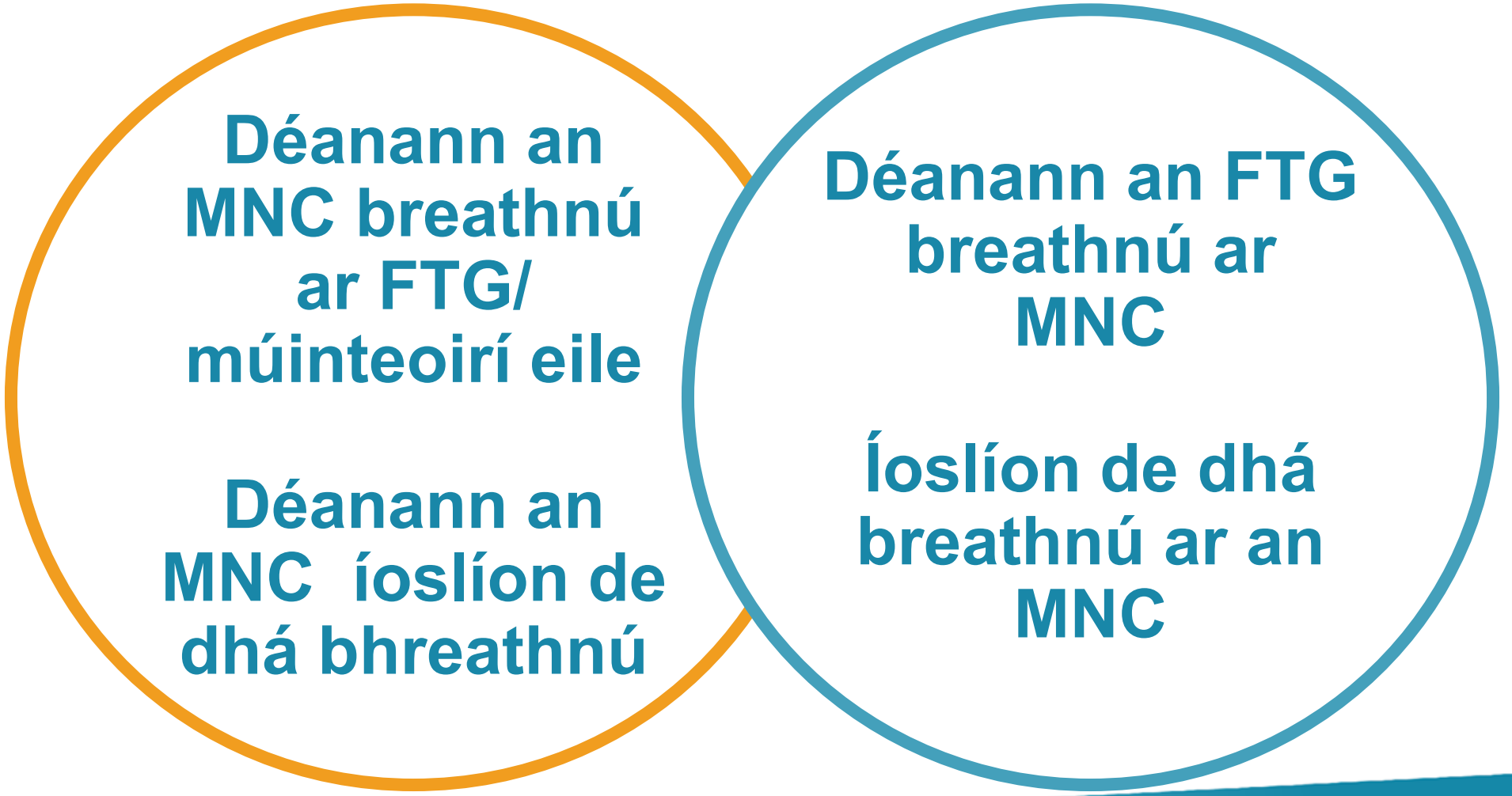

Breathnóireacht agus Plé

Samhail Bhreathnóireachta Droichead

Samhail Bhreathnóireachta Droichead

Oide

Déanann MNC breathnú ar….

MNC

Múinteoir a bhfuil taithí acu

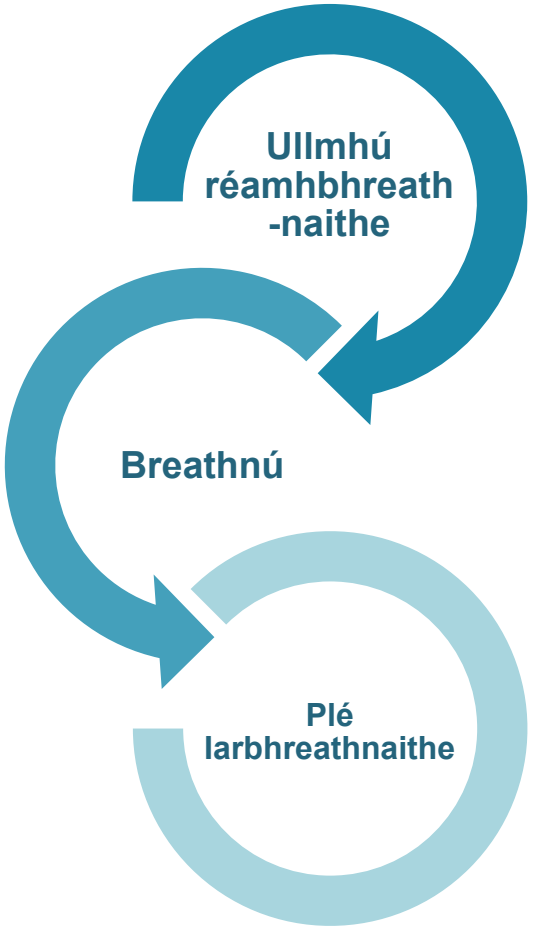
- Ball de FTG
- Múinteoir Ranga Speisialta
- Múinteoir Oideachais Speisialta (MOS)
- Múinteoir Ranga

Déanann an FTG breathnú ar..

FTG

MNC

Timthriall Breathnóireachta Droichead

Ullmhú Réamhbreathnaithe

Riachtanas a aithníodh i gcomhar le FTG

- Plé ar réimse fócais
- Socraigh cúrsaí lóistíochta

Breathnú

Plé larbhreathnaithe

- Plé a bhunaítear ar bhreathnú

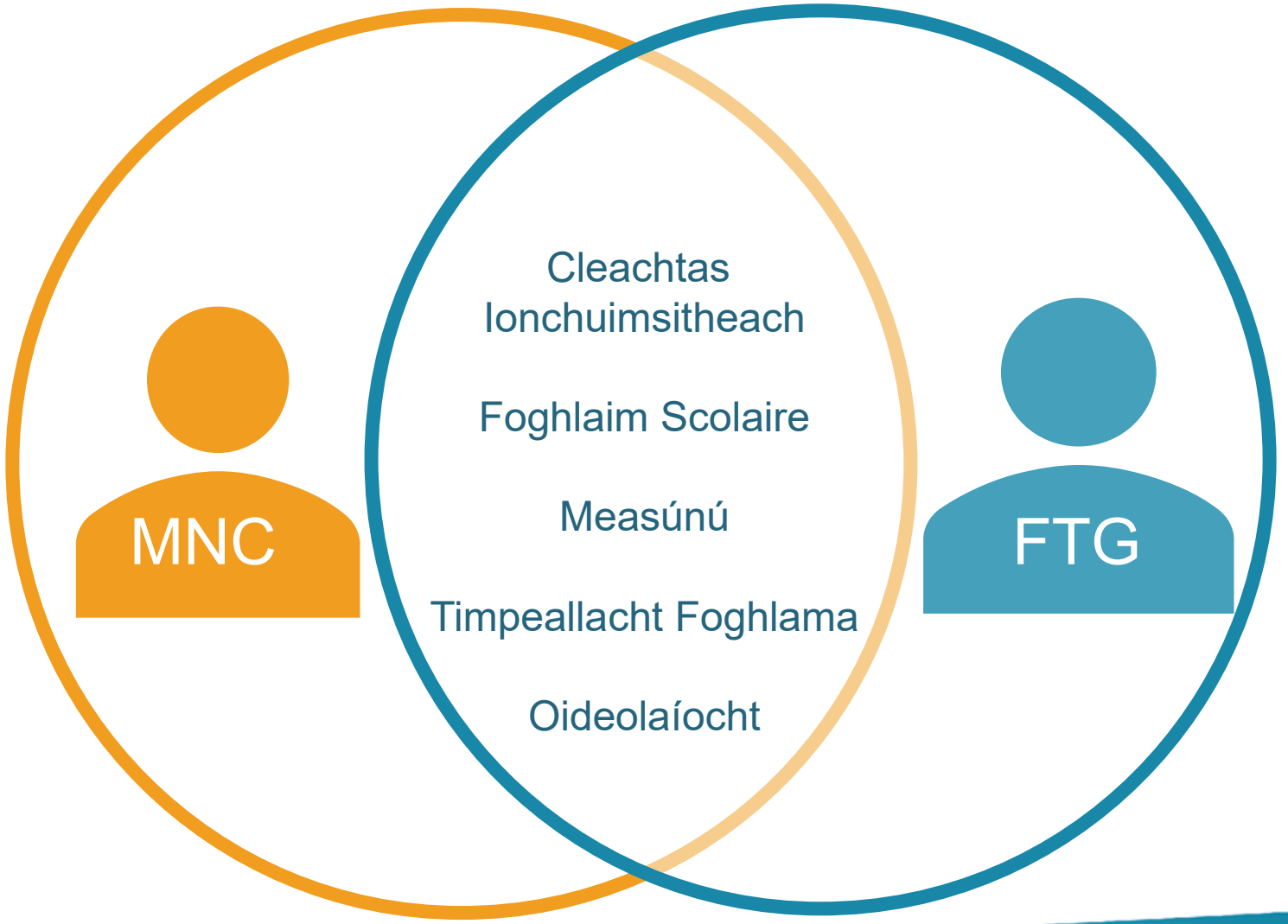
An Fócas a bhíonn ag Breathnóireacht Droichead

Machnamh Pearsanta

Imeacht Idirghíomhach

An Fócas a bhíonn ag Breathnóireacht Droichead

Ag Úsáid ABSA (2022) chun MNCanna a Chumhachtú

Creat Cáilíochta do Bhunscoileanna agus Scoileanna Speisialta - Forbhreathnú

	Réimsí	Caighdeáin
Foghlaim agus Teagasc	Torthaí na bhfoghlaimeoirí	Maidir leis na daltaí:
		baineann siad taitneamh as a gcuid foghlama, tá siad spreagtha chun foghlama, agus tá siad ag súil le gnóthachtáil mar fhoghlaimeoirí
		tá an t-eolas, na scileanna agus na dearcthaí riachtanacha acu chun iad féin agus a gcaidrimh a thuiscint
		léiríonn siad an t-eolas, na scileanna agus an tuiscint a theastaíonn ón gcuraclam[a]
		baineann siad amach na torthaí foghlama atá luaite don téarma agus don bhliain
	Eispéiris na bhfoghlaimeoirí	Maidir leis na daltaí:
		glacann siad páirt i ngníomhaíochtaí foghlama bríocha ar bhealach a bhfuil cuspóir leis
		fásann siad mar fhoghlaimeoirí trí idirghníomhaíochtaí ómósacha agus eispéiris atá dúshlánach agus tacúil
		déanann siad athmhachnamh ar a ndul chun cinn mar fhoghlaimeoirí agus forbraíonn siad mothú úinéireachta agus freagrachta as a bhfoghlaim
		faigheann siad deiseanna chun na scileanna agus na dearcthaí a fhorbairt atá riachtanach don fhoghlaim ar feadh an tsaoil
	Cleachtas aonair na múinteoirí	Maidir leis an múinteoir:
		tá an t-eolas curaclaim, an t-eolas oideolaíoch agus na scileanna bainistíochta ranga riachtanacha acu
		roghnaíonn agus úsáideann siad cleachtais ullmhúcháin agus mheasúnaithe a chuireann foghlaim na ndaltaí chun cinn
		roghnaíonn agus úsáideann siad cuir chuige teagaisc atá oiriúnach do na torthaí foghlama atá beartaithe agus do riachtanais foghlama na ndaltaí
		freagraíonn siad do riachtanais foghlama aonair agus déanann siad idirdhealú idir gníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc de réir mar is gá
	Cleachtas comhchoiteann/ comhoibríoch na múinteoirí	Maidir leis na múinteoirí:
		tá meas acu ar an bhfoghlaim ghairmiúil agus ar an gcomhoibriú gairmiúil agus glacann siad páirt iontu
		oibríonn siad le chéile chun deiseanna foghlama a cheapadh do dhaltaí ar fud an churaclaim agus lasmuigh de i gcomhar lena chéile, forbraíonn siad agus cuireann siad i bhfeidhm cleachtais mheasúnaithe fhoirmitheacha agus shuimitheacha atá comhsheasmhach agus iontaofa
		cuidíonn siad leis an acmhainn uile-foirne a thógáil trína saineolas a roinnt
Ceannaireacht agus Bainistíocht	Ceannaireacht ar fhoghlaim agus ar theagasc	Maidir le ceannairí scoile:
		cuireann siad cultúr athmhachnaimh, feabhsúcháin, comhoibrithe, nuálaíochta agus cruthaitheachta san fhoghlaim, sa teagasc agus sa mheasúnú chun cinn
		cothaíonn siad tiomantas d'ionchuimsiú, do chomhionannas deiseanna agus d'fhorbairt iomlánaíoch gach dalta
		bainistíonn siad pleanáil agus cur i bhfeidhm an churaclaim
		cothaíonn siad foghlaim ghairmiúil na múinteoirí a shaibhríonn foghlaim na múinteoirí agus na ndaltaí
	An eagraíocht a bhainistiú	Maidir le ceannairí scoile:
		cruthaíonn siad agus coinníonn siad cultúr dearfach scoile agus timpeallacht foghlama atá sábháilte, sláintiúil agus a bhfuil cuspóir léi, agus cothaíonn siad i go leanúnach trí chumarsáid éifeachtach
		bainistíonn siad acmhainní daonna, fisiceacha agus airgeadais na scoile chun eagraíocht foghlama a chruthú agus a choinneáil
		bainistíonn siad staideanna dúshlánacha agus casta ar bhealach a léiríonn comhionannas, cothroime agus ceartas
		forbraíonn siad agus cuireann siad i bhfeidhm córas chun freagracht agus cuntasacht ghairmiúil a chur chun cinn
	Ceannaireacht ar fhorbairt na scoile	Maidir le ceannairí scoile:
		cuireann siad an fhís atá mar threoir ag an scoil in iúl agus bíonn siad i gceannas ar bhaint amach na físe seo
		bíonn siad i gceannas ar rannpháirtíocht na scoile i bpróiseas leanúnach féinmheastóireachta
		déanann siad caidrimh a thógáil agus a choinneáil le tuismitheoirí, le scoileanna eile, agus leis an bpobal níos leithne
		déanann siad bainistiú, ceannaireacht agus idirghabháil ar an athrú d'fhonn freagairt do riachtanais athraitheacha na scoile agus d'athruithe san oideachas
	Acmhainn na ceannaireachta a fhorbairt	Maidir le ceannairí scoile:
		déanann siad léirmheastóireacht ar a gcleachtas mar cheannairí agus forbraíonn siad an tuiscint atá acu ar cheannaireacht éifeachtach agus inbhuanaithe
		cuireann siad ar chumas na mball foirne róil cheannaireachta a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm
		cothaíonn siad agus éascaíonn siad an fhorbairt ar rannpháirtíocht na ndaltaí, ceannaireacht na ndaltaí agus rannpháirtíocht tuismitheoirí
		tógann siad lionraí gairmiúla le ceannairí scoile eile

[a] Leanann daltaí i mbunscoileanna curaclam na bunscoile. Leanann daltaí/scoláirí i scoileanna speisialta curaclam scoile atá oiriúnach agus idirdhealaithe. Féadfaidh múinteoirí sna scoileanna seo leas a bhaint as raon curaclam ó fhoinsí éagsúla, ag brath ar riachtanais foghlama na ndaltaí/na scoláirí.

Ráitis ar chleachtas – Foghlaim agus teagasc

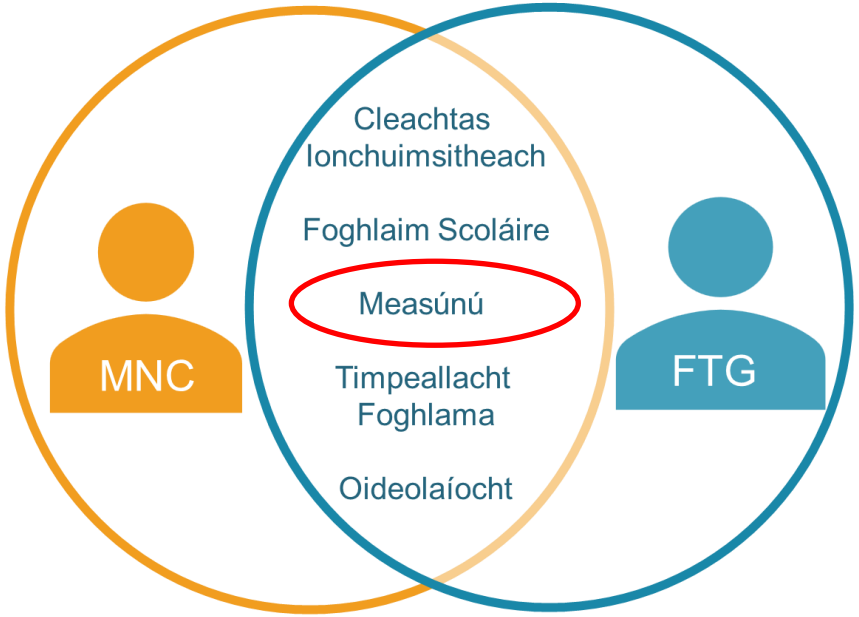
Réimse 1: Torthaí na bhfoghlaimeoirí[9]

Caighdeáin	Ráitis ar chleachtas éifeachtach	Ráitis ar chleachtas fíor-éifeachtach
Baineann na daltaí taitneamh as a gcuid foghlama, tá siad spreagtha chun foghlama agus tá siad ag súil le gnóthachtáil mar fhoghlaimeoirí	Is léir go mbaineann na daltaí taitneamh as an bhfoghlaim agus go minic bíonn sé nasctha le mothú go bhfuil dul chun cinn á dhéanamh acu agus go bhfuil siad ag gnóthachtáil. Cuireann a rannpháirtíocht san fhoghlaim lena mothú folláine.	Is léir go mbaineann na daltaí taitneamh as an bhfoghlaim agus **eascaíonn sé** as mothú go bhfuil dul chun cinn á dhéanamh acu agus go bhfuil siad ag gnóthachtáil. Cuireann a rannpháirtíocht san fhoghlaim lena mothú folláine.
	Tá na daltaí spreagtha chun foghlama, agus bíonn sé seo nasctha go minic le mothú soiléir a bheith acu de thorthaí foghlama insroichte.	Spreagtar na daltaí chun foghlama **trí mhothú soiléir a bheith acu de thorthaí foghlama insroichte agus dúshlánacha.**
	Tá íomhá dhearfach ag daltaí díobh féin mar fhoghlaimeoirí agus léiríonn siad é seo ina gcur chuige ina gcuid foghlama.	Tá íomhá dhearfach ag daltaí díobh féin mar fhoghlaimeoirí **muiníneacha cumasacha** agus léiríonn siad é seo ina gcur chuige ina gcuid foghlama.
Tá an t-eolas, na scileanna agus na dearcthaí riachtanacha ag daltaí chun iad féin agus a gcaidreamh a thuiscint	Léiríonn na daltaí eolas, atá oiriúnach dá gcéim forbartha, ar a n-iompraíocht féin mar dhaoine aonair agus mar bhaill de ghrúpa. Is féidir leo an t-eolas seo a chur i bhfeidhm chun cásanna a bhainistiú, agus chun tacú lena bhfolláine.	Léiríonn na daltaí eolas, atá oiriúnach dá gcéim forbartha, ar a n-iompraíocht féin mar dhaoine aonair agus mar bhaill de ghrúpa. **Cuireann siad an t-eolas seo i bhfeidhm go tuisceanach** chun cásanna a bhainistiú agus chun tacú lena bhfolláine.
	Tá na scileanna ag daltaí a n-iompraíocht a athrú agus a oiriúnú nuair is gá.	Bíonn na scileanna ag daltaí chun a n-iompraíocht a athrú agus a oiriúnú nuair is gá, **agus aithníonn siad an gá atá le déanamh amhlaidh iad féin.**
	Cuireann na daltaí scileanna smaointeoireachta criticiúla agus fadhbréitigh i bhfeidhm ina gcur chuige ina gcuid foghlama.	Cuireann na daltaí scileanna smaointeoireachta criticiúla agus fadhbréitigh i bhfeidhm ina gcur chuige ina gcuid foghlama agus **forbraíonn siad mar fhoghlaimeoirí neamhspleácha.**
	Léiríonn na daltaí dearcadh fiosrach ina leith féin agus ina leith siúd timpeall orthu.	Léiríonn na daltaí dearcadh fiosrach **agus oscailte** ina dtaobh féin agus ina leith siúd timpeall orthu.
Léiríonn na daltaí an t-eolas, na scileanna agus an tuiscint a theastaíonn ón gcuraclam	Forbraítear eolas, scileanna agus tuiscint na ndaltaí ar choincheapa do gach réimse den churaclam go hardchaighdeán. Cuirtear na luachanna, meonta foghlama agus dearcthaí do gach achar curaclaim chun cinn mar is cuí.	Forbraítear eolas, scileanna agus tuiscint na ndaltaí ar choincheapa do gach réimse den churaclam **go caighdeán an-ard.** Cuirtear na luachanna, meonta foghlama agus dearcthaí do gach achar curaclaim chun cinn mar is cuí.
	Léiríonn na daltaí eolas, scileanna agus tuiscint ar ardchaighdeáin i dtaca le sainréimsí curaclaim agus ábhair an churaclaim ag teacht le torthaí, scileanna agus coincheapa an churaclaim.	Léiríonn na daltaí eolas, scileanna agus tuiscint **ar chaighdeán an-ard** i dtaca le sainréimsí curaclaim agus ábhair an churaclaim ag teacht le torthaí, scileanna agus coincheapa an churaclaim.
	Léiríonn siad na luachanna, meonta foghlama agus dearcthaí cuí a eascraíonn as a rannpháirtíocht le réimsí agus le hábhair churaclaim ar leith.	Léiríonn siad **go muiníneach agus go hinniúil** na luachanna, meonta foghlama agus dearcthaí cuí a eascraíonn as a rannpháirtíocht le réimsí agus le hábhair churaclaim ar leith.
	Tá gnóthachtáil iomlán na ndaltaí ag feabhsú nó ag caighdeán maith ag teacht le torthaí agus scileanna an churaclaim.	Tá gnóthachtáil iomlán na ndaltaí ag feabhsú nó ag caighdeán **an-mhaith** ag teacht le torthaí agus scileanna an churaclaim.
	Is féidir le daltaí dul i mbun próisis chruthaitheacha a gcuid eolais, scileanna agus tuisceana agus a mbíonn smaointe agus réitigh nua agus nuálacha mar thoradh orthu.	Is féidir le daltaí dul i mbun próisis chruthaitheacha ina n-aonar agus go comhoibríoch **lena n-athraítear** a n-eolas, a scileanna agus a dtuiscint ó bhonn agus as a dtagann smaointe agus réitigh nua agus nuálacha **a bhfuil luach acu i bhfeidhmeanna fíorshaoil.**
	Aithnítear daltaí mar phríomhchuiditheoirí i dtaca lenár dtodhchaí inbhuanaithe. Ag teacht leis an gcuraclam, tá a dtuiscint ar shaincheisteanna comhshaoil, sóisialta agus eacnamaíocha agus ar shaoránacht ghníomhach, agus ar na cearta agus na freagrachtaí gaolmhara i gcomhthéacsanna áitiúla agus níos leithne á forbairt. Cuirtear ar a gcumas gníomhú go freagrach ar son domhan níos inbhuanaithe.	Aithnítear daltaí mar phríomhchuiditheoirí i dtaca lenár dtodhchaí inbhuanaithe. Ag teacht leis an gcuraclam, tá a dtuiscint ar shaincheisteanna comhshaoil, sóisialta agus eacnamaíocha agus ar shaoránacht ghníomhach, agus ar na cearta agus na freagrachtaí gaolmhara i gcomhthéacsanna áitiúla agus níos leithne á forbairt. Cuirtear ar chumas na **ndaltaí cur go dearfach, go gníomhach agus go tuisceanach i dtreo domhan níos inbhuanaithe agus níos cothroime a chruthú.**

[9] Agus na ráitis ar chleachtas sa réimse seo á mbreithniú, ba chóir cumas, céim forbartha, láidreachtaí aitheanta agus riachtanais foghlama na ndaltaí a chur san áireamh.

ABSA (RO 2022, lch. 25, lch. 30)

Ag Úsáid ABSA (2022) chun MNCanna a Chumhachtú

Creat Cáilíochta do Bhunscoileanna agus Scoileanna Speisialta - Forbhreathnú

	Réimsí	Caighdeáin
Foghlaim agus Teagasc	**Torthaí na bhfoghlaimeoirí**	Maidir leis na daltaí:
		baineann siad taitneamh as a gcuid foghlama, tá siad spreagtha chun foghlama, agus tá siad ag súil le gnóthachtáil mar fhoghlaimeoirí
		tá an t-eolas, na scileanna agus na dearcthaí riachtanacha acu chun iad féin agus a gcaidrimh a thuiscint
		léiríonn siad an t-eolas, na scileanna agus an tuiscint a theastaíonn ón gcuraclam[8]
		baineann siad amach na torthaí foghlama atá luaite don téarma agus don bhliain
	Eispéiris na bhfoghlaimeoirí	Maidir leis na daltaí:
		glacann siad páirt i ngníomhaíochtaí foghlama bríocha ar bhealach a bhfuil cuspóir leis
		fásann siad mar fhoghlaimeoirí trí idirghníomhaíochtaí ómósacha agus eispéiris atá dúshlánach agus tacúil
		déanann siad athmhachnamh ar a ndul chun cinn mar fhoghlaimeoirí agus forbraíonn siad mothú úinéireachta agus freagrachta as a bhfoghlaim
		faigheann siad deiseanna chun na scileanna agus na dearcthaí a fhorbairt atá riachtanach don fhoghlaim ar feadh an tsaoil
	Cleachtas aonair na múinteoirí	Maidir leis an múinteoir:
		tá an t-eolas curaclaim, an t-eolas oideolaíoch agus na scileanna bainistíochta ranga riachtanacha acu
		roghnaíonn agus úsáideann siad cleachtais ullmhúcháin agus mheasúnaithe a chuireann foghlaim na ndaltaí chun cinn
		roghnaíonn agus úsáideann siad cuir chuige teagaisc atá oiriúnach do na torthaí foghlama atá beartaithe agus do riachtanais foghlama na ndaltaí
		freagraíonn siad do riachtanais foghlama aonair agus déanann siad idirdhealú idir gníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc de réir mar is gá
	Cleachtas comhchoiteann/ comhoibríoch na múinteoirí	Maidir leis na múinteoirí:
		tá meas acu ar an bhfoghlaim ghairmiúil agus ar an gcomhoibriú gairmiúil agus glacann siad páirt iontu
		oibríonn siad le chéile chun deiseanna foghlama a cheapadh do dhaltaí ar fud an churaclaim agus lasmuigh de
		i gcomhar lena chéile, forbraíonn siad agus cuireann siad i bhfeidhm cleachtais mheasúnaithe fhoirmitheacha agus shuimitheacha atá comhsheasmhach agus iontaofa
		cuidíonn siad leis an acmhainn uile-foirne a thógáil trína saineolas a roinnt

ABSA (RO 2022, lch. 25)

Ag Úsáid ABSA (2022) chun MNCanna a Chumhachtú

Réimse 3: Cleachtas aonair na múinteoirí

Caighdeáin	Ráitis ar chleachtas éifeachtach	Ráitis ar chleachtas fíor-éifeachtach
Roghnaíonn agus úsáideann an múinteoir cleachtais ullmhúcháin agus mheasúnaithe a chuireann foghlaim na ndaltaí chun cinn	Déanann múinteoirí pleanáil le haghaidh measúnú a dhéanamh ar ghnóthachtáil na ndaltaí ar thorthaí foghlama roghnaithe an cheachta, nó ar shraith ceachtanna, ag baint úsáid as measúnú foirmitheach agus measúnú suimitheach araon.	Déanann múinteoirí pleanáil chun measúnú a dhéanamh **ar gach gné ábhartha d'fhoghlaim na ndaltaí** sa cheacht, nó i sraith ceachtanna, ag baint úsáid as measúnú foirmitheach agus measúnú suimitheach.
	Cuimsíonn cleachtais mheasúnaithe na múinteoirí, ní hamháin measúnú ar an eolas ach measúnú ar scileanna agus meonta freisin.	Cuimsíonn cleachtais mheasúnaithe na múinteoirí, ní amháin measúnú ar an eolas ach measúnú ar scileanna agus meonta freisin. **Déanann múinteoirí straitéisí measúnaithe a shaincheapadh chun freastal ar riachtanais foghlama aonair.**
	Cuireann múinteoirí aiseolas cuiditheach, forásach ó bhéal agus scríofa ar a gcuid foghlama ar fáil do dhaltaí go rialta.	Cuireann múinteoirí aiseolas cuiditheach, forásach ó bhéal agus scríofa ar fáil do dhaltaí go rialta. **Úsáideann múinteoirí aiseolas chun oibriú le daltaí ar straitéisí soiléire chun feabhais.**
	Roinneann múinteoirí critéir ratha le daltaí ionas gur féidir leo a gcuid foghlama féin a mheas trí fhéinmheasúnú agus trí phiarmheasúnú.	Roinneann **agus comhchruthaíonn** múinteoirí critéir ratha le daltaí ionas gur féidir leo a gcuid foghlama féin a mheas trí fhéinmheasúnú agus trí phiarmheasúnú, agus **sainaithníonn siad réimsí le haghaidh feabhsúcháin agus straitéisí chun feabhsú a bhaint amach.**
	Coinníonn múinteoirí taifid mheasúnaithe atá soiléir, úsáideach agus éasca le tuiscint agus le roinnt.	Coinníonn múinteoirí taifid mheasúnaithe atá soiléir, úsáideach, éasca le tuiscint agus le roinnt, agus **atá in oiriúint do riachtanais foghlama aonair na ndaltaí.**

ABSA (RO 2022, p.31)

Ag Úsáid ABSA (2022) chun MNCanna a Chumhachtú

Oide

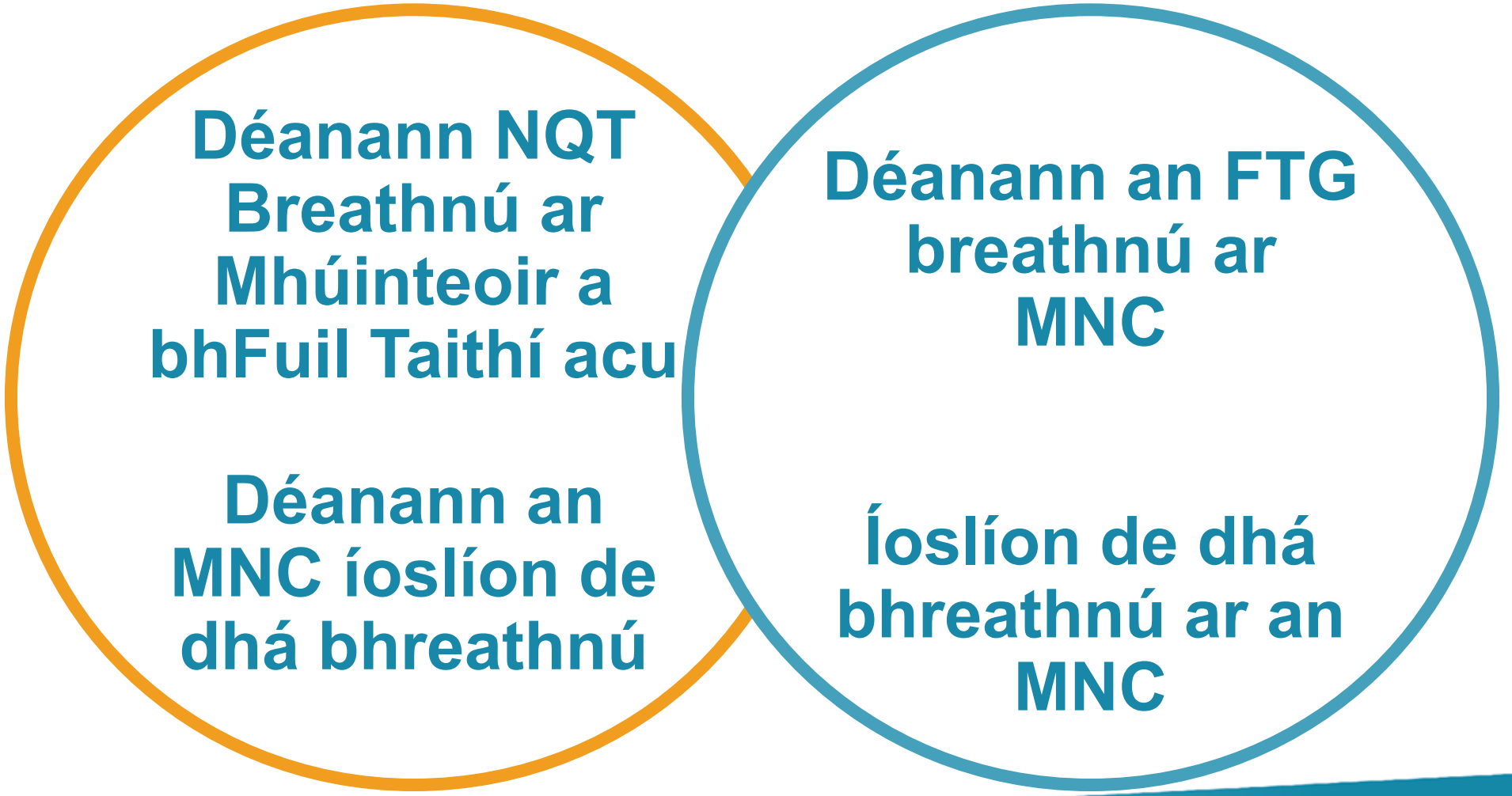
- Fócas de Bhreathnú Droichead
- Forléargas ar Chreat Cáilíochta
- Réimse(sí) Ábhartha agus Caighdeáin Ábhartha
- Ráitis ar Chleachtas

- Cleachtas Ionchuimsitheach
- Cleachtas aonair na múinteoirí

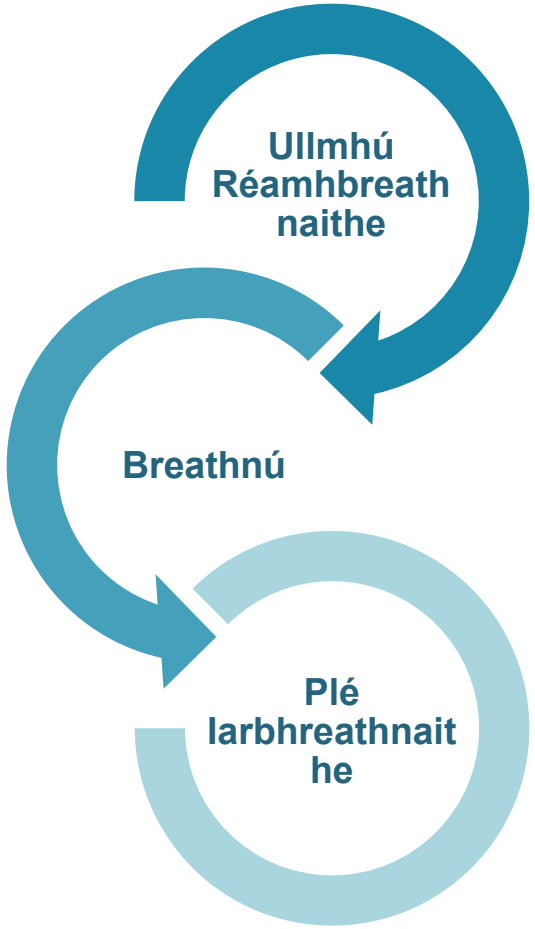
Seomraí ar Leithligh

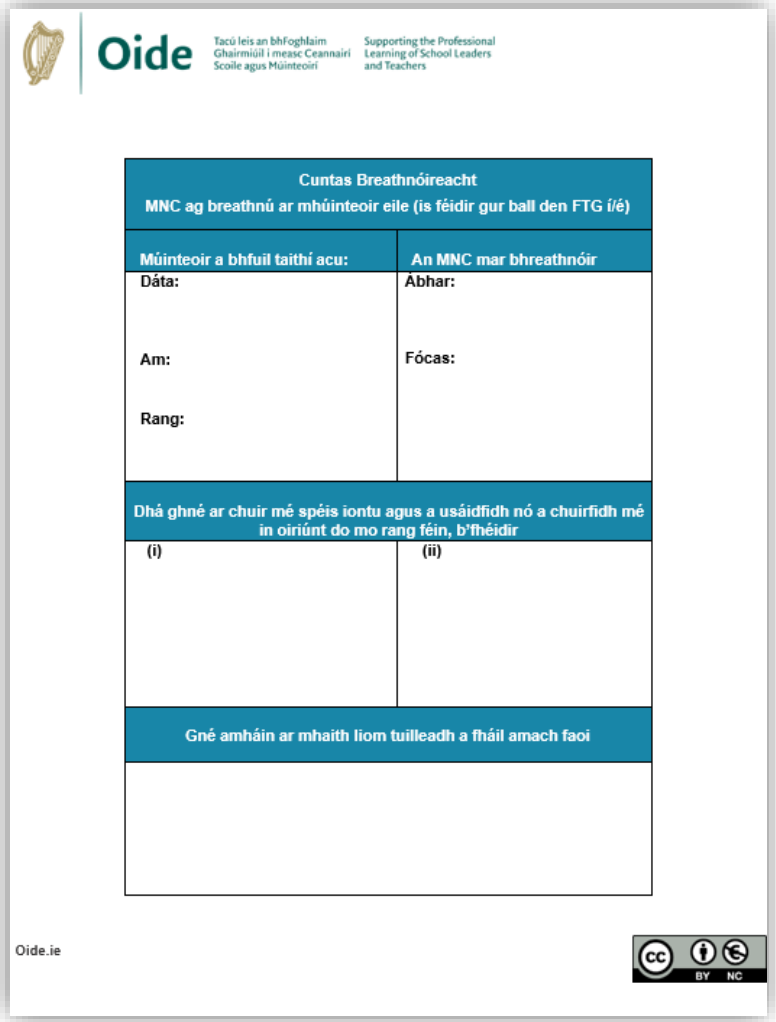
ABSA (RO 2022, p.31)

Samhail Bhreathnóireachta Droichead

Breathnóireacht **ag** an MNC: Seicheamh

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Cuntas Breathnóireacht MNC ag breathnú ar mhúinteoir eile (is féidir gur ball den FTG í/é)	
Múinteoir a bhfuil taithí acu:	**An MNC mar bhreathnóir**
Dáta: **Am:** **Rang:**	**Ábhar:** **Fócas:**
Dhá ghné ar chuir mé spéis iontu agus a usáidfidh nó a chuirfidh mé in oiriúint do mo rang féin, b'fhéidir	
(i)	**(ii)**
Gné amháin ar mhaith liom tuilleadh a fháil amach faoi	

Oide.ie

Comhoibriú

Athmhachnamh

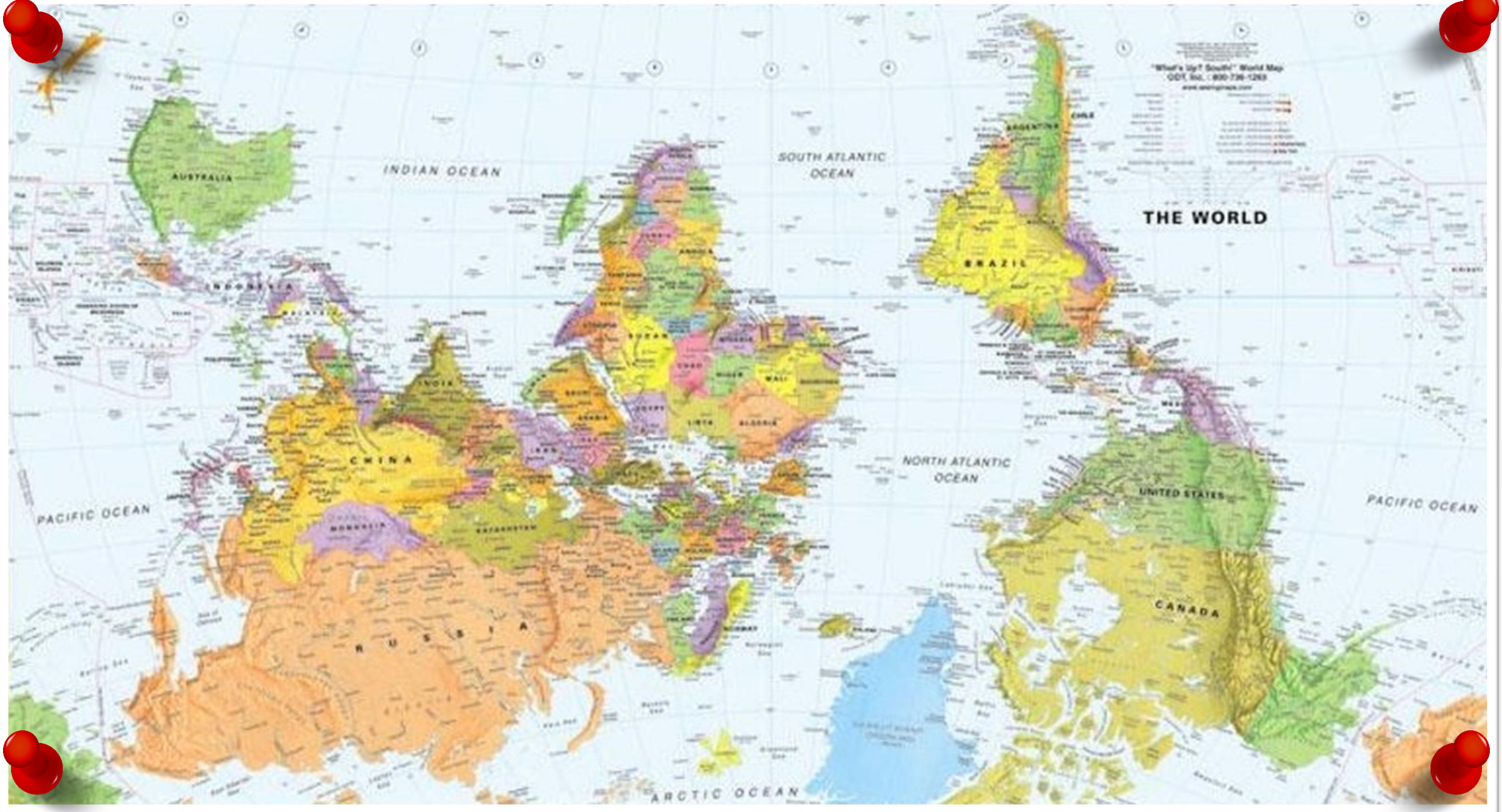
Cur i bhfeidhm

Breathnóireacht **ar** an MNC

Déanann an FTG breathnú ar MNC

Íoslíon de dhá bhreathnú ar an MNC

Mar an gcéanna ach éagsúil!

"What's Up? South!" World Map
ODT, Inc. | 800-736-1263
THE WORLD
AUSTRALIA
INDIAN OCEAN
SOUTH ATLANTIC OCEAN
ARGENTINA
CHILE
BRAZIL
INDONESIA
INDIA
CHINA
NORTH ATLANTIC OCEAN
UNITED STATES
PACIFIC OCEAN
PACIFIC OCEAN
CANADA
RUSSIA
ARCTIC OCEAN

Réamhbhreathnóireacht **ar** an MNC

- Socraigh an fócas — a bhaineann le riachtanais a thagann chun cinn
- Socraigh dáta agus am
- Socraigh formáid an bhreathnaithe agus cúrsaí lóistíochta
- Pléigh an ceacht – cad é an plean?

Réamhbhreathnóireacht ar an MNC

Oide

Cad iad na ceisteanna a iarrfaidh tú ar an MNC faoin gceacht a bhfuil le bhreathnú air?

Machnamh Pearsanta

Imeacht Idirghíomhach

Fócas Ceachta

(Malderez & Bodóczky, 1999)

Machnamh Pearsanta

Imeacht Idirghíomhach

Breathnú ar an gCeacht

Le cuimhneamh air:

- Agus fócas an cheachta atá ann, cad ba dheas leat plé le Fiona tar éis an cheachta?
- Cad iad láidreachtaí Fiona?
- Cad iad na réimsí atá ann le forbairt?
- Conas a phléifeá le Fiona na réimsí sin atá le forbairt?
  - Cé acu réimse(sí) ba mhó tábhacht?
  - Cén fáth?

Oide Loga Foghlama Machnamh-ach 12

Seomraí ar Leithligh

Plé: Grúpa Uile

Iar-bhreathnóireacht **ar** an MNC

Plé Iar-bhreathnóireachta

Seasamh éascaitheach le ceistiú oscailte

- Do thuairim ar conas a bhí an ceacht? Cad chuige é sin a rá?
- An raibh nithe gan choinne ann?
- Cad a chuir tú san áireamh nuair a d'ullmhaigh tú an ceacht sin? (Comhthéacs)
- Dá múinfí an ceacht arís, cad iad na nithe, má tá siad ann, a dhéanfá ar bhealach eile? Cén fáth?

Ról-Imirt Iar-bhreathnóireachta

Múinteoir: Fiona **Ábhar:** Matamaitice **Céim:** 1
Rang: Naíonáin Bheaga

Snáithe: Cruth agus Spás I **Fócas Breathnaithe:** Teicnící Ceistithe

Chun tús a chur leis an gceacht, dúirt Fiona leis na leanaí go bhfoghlaimeoidís faoi cheithre chruth 2T. Ba é an ciorcal a léirigh sí ar dtús, agus í ag cur íomhá mór de chiorcal ar an gclár bán idirghníomhach. D'fhiafraigh sí, "Ciorcal é seo, nach ea?" agus d'fhiafraigh sí ansin, "An féidir le héinne rud sa seomra ar ciorcal é a fheiceáil?" Bhog sé ar aghaidh tar éis di dhá fhreagra a fháil ó bheirt leanaí.

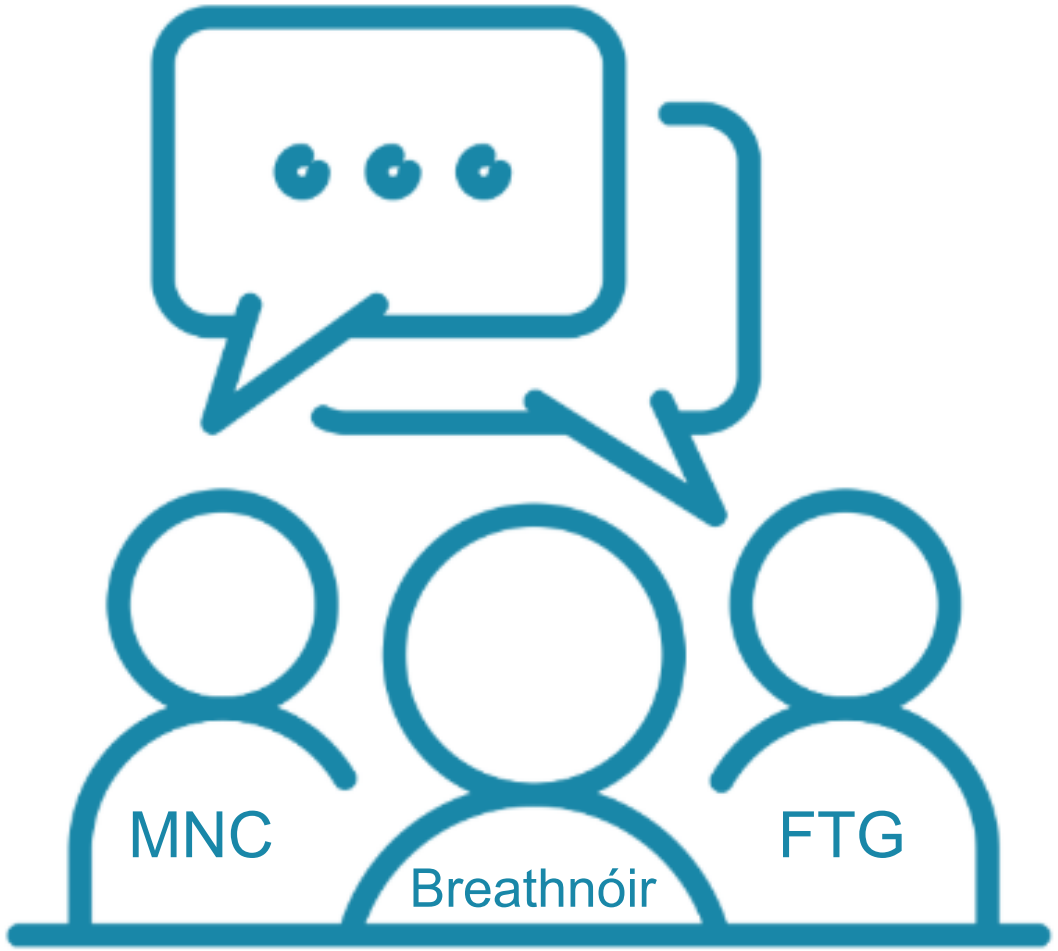
Cuirtear na leanaí ina ngrúpaí beaga agus tugadh cnuasaigh cruthanna dóibh. D'iarr Fiona ar gach dream an ciorcal a thógáil as agus a méar a chur ar a imeall. Bhain sí úsáid as ceisteanna simplí tabhairt chun cuimhne i gcás roinnt scoláirí, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil Béarla mar theanga breise acu, leithéidí "An bhfuil cúinní ar an gcruth sin?" agus "An mbraitheann sé cruinn?" Chlóigh sí le nós imeachta ba mhar a chéile le haghaidh na gcruthanna eile.

Maidir le grúpaí eile, bhain Fiona úsáid as ceisteanna comparáide agus ceisteanna réasúnaíochta mar seo a leanas ionas go gcuirfí síneadh ar a gcuid smaointe: "Cad é an difear idir an cruth seo agus triantán?", "Cad ina thaobh ar dóigh leat gur dronuilleog seachas cearnóg an ceann seo?" Ba dheacair do roinnt scoláirí iad a fhreagairt agus i gcásanna eile is le tacaíocht a phléigh roinnt eile acu leo.

Bhain sí úsáid as póstaeir mhaighnéadacha chun na ceithre chruth a léiriú ar an gclár.Mhínigh sí go nglacfadh na leanaí sealanna ag caint fúthu ag an gclár. D'fhan sí os chomhair an ranga, áfach, ag fiafraí ceisteanna amhail, "An é seo an chearnóg?" agus "An féidir leat an triantán a fheiceáil?" fad a shínigh sise méar orthu í féin. Tháinig formhór na bhfreagraí ón rang as béil a chéile, agus níor tháinig leanbh ina aonar go dtí an clár.
Le haghaidh na chéad ghníomhaíochta eile, d'oibrigh leanaí ina ngrúpaí chun na ceithre chruth a shórtáil ar mataí A3.

Bhí réimse ábhar ullmhaithe ag Fiona le haghaidh an taisc sin. Fad a bhog sí timpeall ar an seomra, chuir sí ceisteanna ar ghrúpaí chun idirghníomhú leo, leithéidí "An dronuilleog é sin?" agus "An bhfuil sé curtha san áit cheart agat?" Rinne sí a thuilleadh fiosrú anois is arís le "Cá bhfios duit?" Spreag sí iad chun a tasc a chur i gcrích agus mhol sí as obair chríochnaithe a ngrúpa.

Bhí gníomhaíocht dheireanach—pictiúir atá le cruthú as ceithre chruth—le déanamh agus cuireadh ar athlá í de bharr srianta ama. Mhínigh Fiona go gcuirfí i gcrích é sin an lá ina dhiaidh sin.

Oide
Loga Foghlama Machnamh-ach
14

Seomraí ar Leithligh

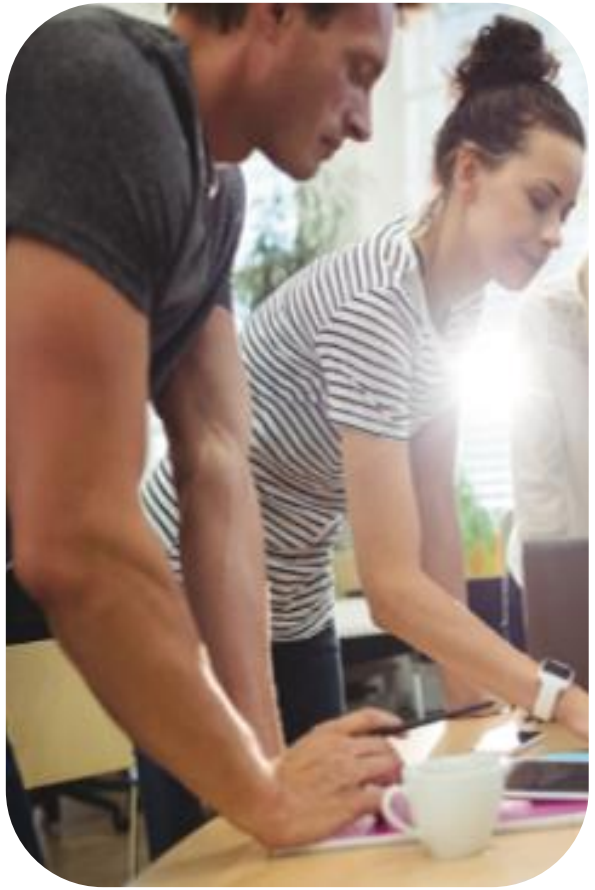
Plé: Grúpa Uile

Pleanáil Gníomhaíochta

Próiseas a cabhraíonn le haird a thabhairt ar na céimeanna atá le glacach chun spriocanna áirithe a bhaint amach laistigh de thréimhse áirithe

As plé agus comhoibriú, socraigh an méid seo a leanas:

- Gnéithe le hoibriú orthu
- Gníomh le glacadh
- Tacaíocht(aí) a theastaíonn
- Dáta athbhreithnithe

Dearcadh MNC ar Bhreathnóireacht

B'iontach an tacaíocht a fuair mé ó na múinteoirí eile sa scoil agus
ba mhór agam an deis breathnú ar mhúinteoirí eile chomh maith!

Breathnaigh ar mhúinteoirí eile gach uile dheis a fhaigheann tú mar is é seo an bealach is fearr le foghlaim… agus is dócha go mbeidh sé seo ar cheann de na huaireanta deireanacha a fheicfidh tú duine eile ag múineadh duitse!

(Guth MNC, 2024)

Athbhreithniú ar Sheisiún a Ceathair

Oide

- Pléadh an tsamhail bhreathnóireachta Droichead
- Fuarthas tuiscint ar ról an FTG sa phróiseas breathnóireachta
- Pléadh conas a chuireann breathnuithe foghlaim ghairmiúil chun chinn

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Seisiún a Cúig:
Ag Obair mar Fhoireann

CC BY NC

Forléargas ar Sheisiún a Cúig

A thábhachtaí is atá an cur chuige scoile uile le haithint

Tuiscint bhaill den FTG le forbairt ó thaobh rólanna agus freagrachtaí de

Droichead a thabhairt chun críche

Maidir le Ball den FTG...

Éascaitheoir

Urlabhraí

Comhoibrí

Teagascóir

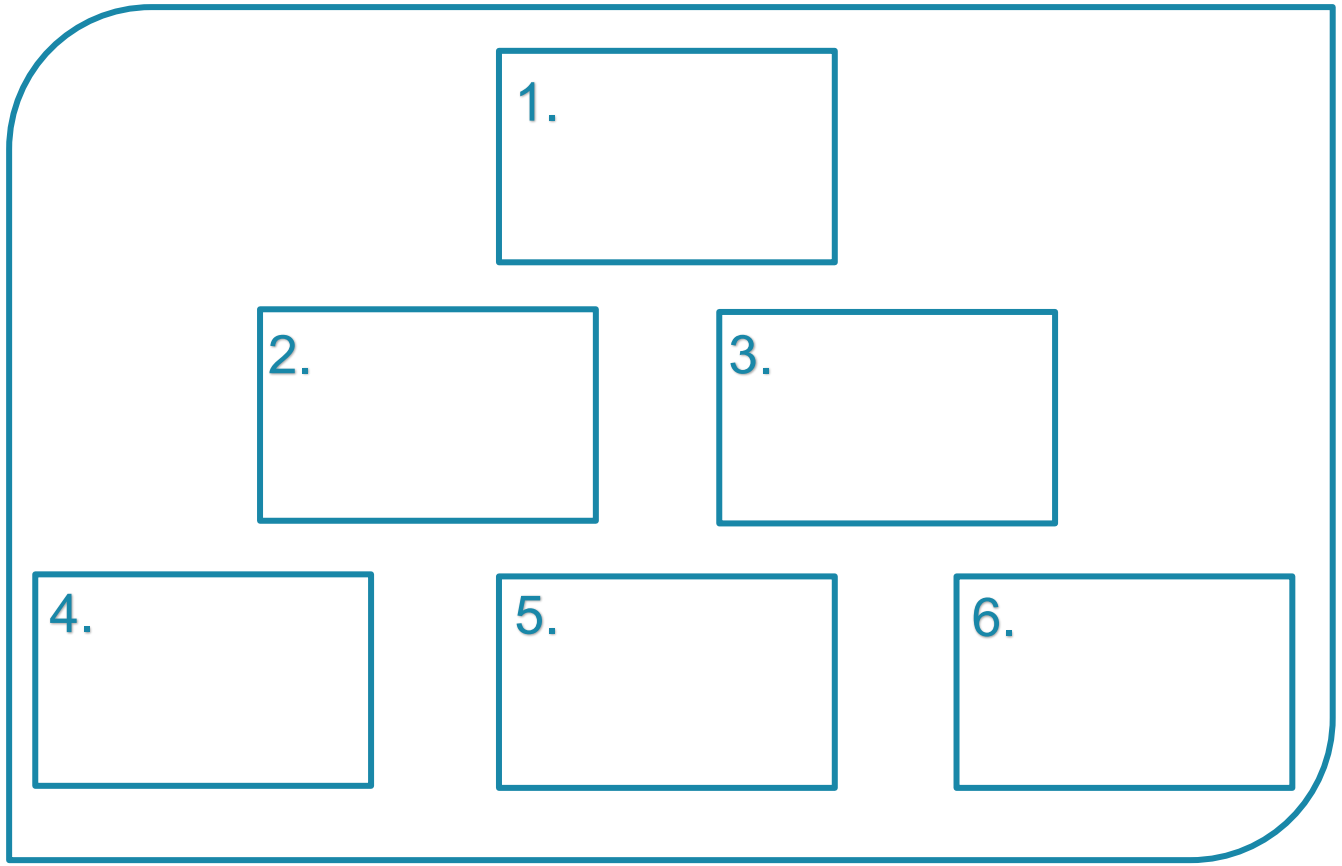
Éisteoir a bhfuil muinín as

Duine bailithe fianaise

Ceannaire

Duine réitithe fadhbanna

Foghlaimeoir

(Horn and Metler-Armijo, 2011)

Oide Loga Foghlama Machnamh-ach 15

Seomraí ar Leithligh

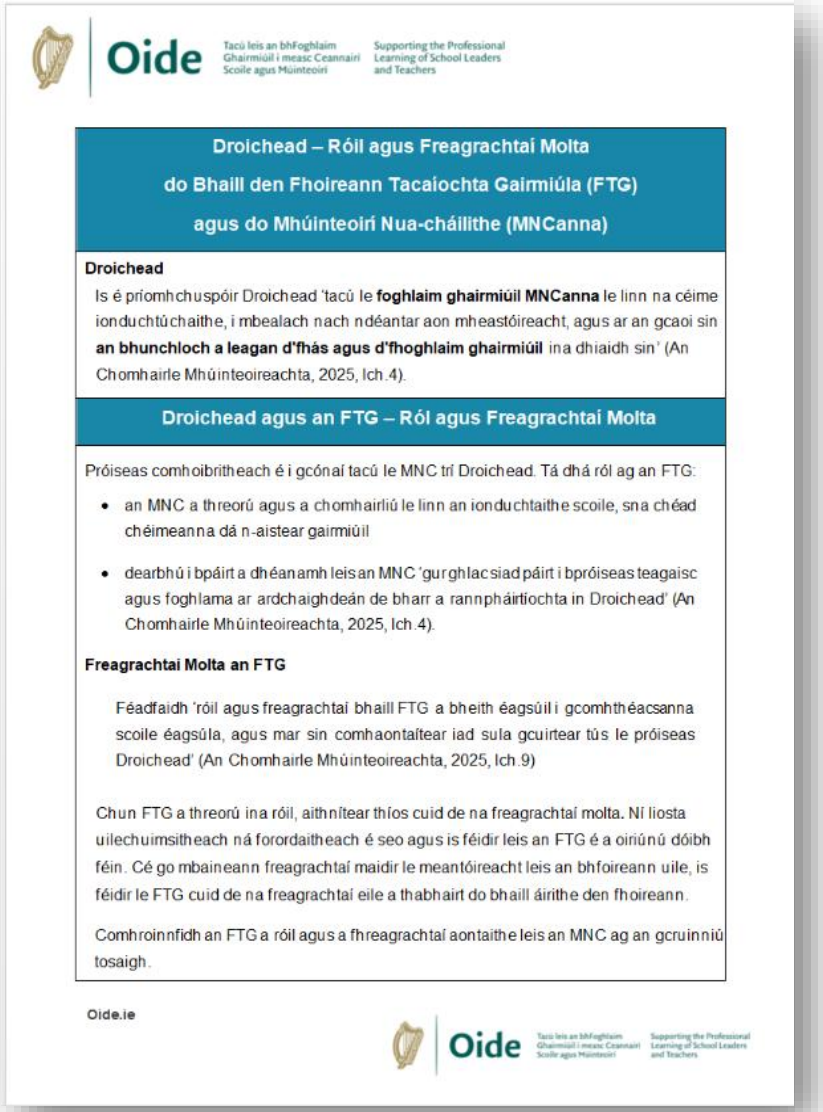
Plé: Grúpa Uile

Prionsabail maidir le Foireann Éifeachtach a Bhunú

Imeacht
Idirghíomhach

Róil agus Freagrachtaí Soiléire a Leagan Síos

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Droichead – Róil agus Freagrachtaí Molta
do Bhaill den Fhoireann Tacaíochta Gairmiúla (FTG)
agus do Mhúinteoirí Nua-cháilithe (MNCanna)

Droichead

Is é príomhchuspóir Droichead 'tacú le **foghlaim ghairmiúil MNCanna** le linn na céime ionduchtúchaithe, i mbealach nach ndéantar aon mheastóireacht, agus ar an gcaoi sin **an bhunchloch a leagan d'fhás agus d'fhoghlaim ghairmiúil** ina dhiaidh sin' (An Chomhairle Mhúinteoireachta, 2025, lch.4).

Droichead agus an FTG – Ról agus Freagrachtaí Molta

Próiseas comhoibritheach é i gcónaí tacú le MNC trí Droichead. Tá dhá ról ag an FTG:

- an MNC a threorú agus a chomhairliú le linn an ionduchtaithe scoile, sna chéad chéimeanna dá n-aistear gairmiúil
- dearbhú i bpáirt a dhéanamh leis an MNC 'gur ghlac siad páirt i bpróiseas teagaisc agus foghlama ar ardchaighdeán de bharr a rannpháirtíochta in Droichead' (An Chomhairle Mhúinteoireachta, 2025, lch.4).

Freagrachtaí Molta an FTG

Féadfaidh 'ról agus freagrachtaí bhaill FTG a bheith éagsúil i gcomhthéacsanna scoile éagsúla, agus mar sin comhaontaítear iad sula gcuirtear tús le próiseas Droichead' (An Chomhairle Mhúinteoireachta, 2025, lch.9)

Chun FTG a threorú ina ról, aithnítear thíos cuid de na freagrachtaí molta. Ní liosta uilechuimsitheach ná forordaitheach é seo agus is féidir leis an FTG é a oiriúnú dóibh féin. Cé go mbaineann freagrachtaí maidir le meantóireacht leis an bhfoireann uile, is féidir le FTG cuid de na freagrachtaí eile a thabhairt do bhaill áirithe den fhoireann.

Comhroinnfidh an FTG a ról agus a fhreagrachtaí aontaithe leis an MNC ag an gcruinniú tosaigh.

Oide.ie

Oide

Comhráite Gairmiúla a Stiúradh

Oide

Meoin

- Bí ullamh chun éisteachta
- Bíodh a fhios agat an cuspóir uileghabhálach
- Bíodh a fhios agat an fiúntas is féidir leat cur leis an gcomhrá

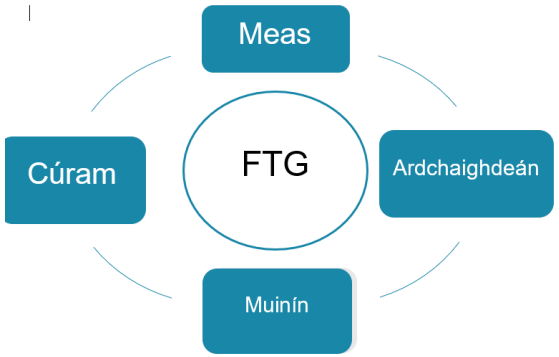

Soiléireacht

- Bí rannpháirteach sa phlé
- Roinn do chuid smaointe
- Éist agus Foghlaim

Caidreamh

- Tabhair deimhniú don duine eile
- Ceistigh chun tuisceana
- Tabhair ar ais an méid a chloiseann tú

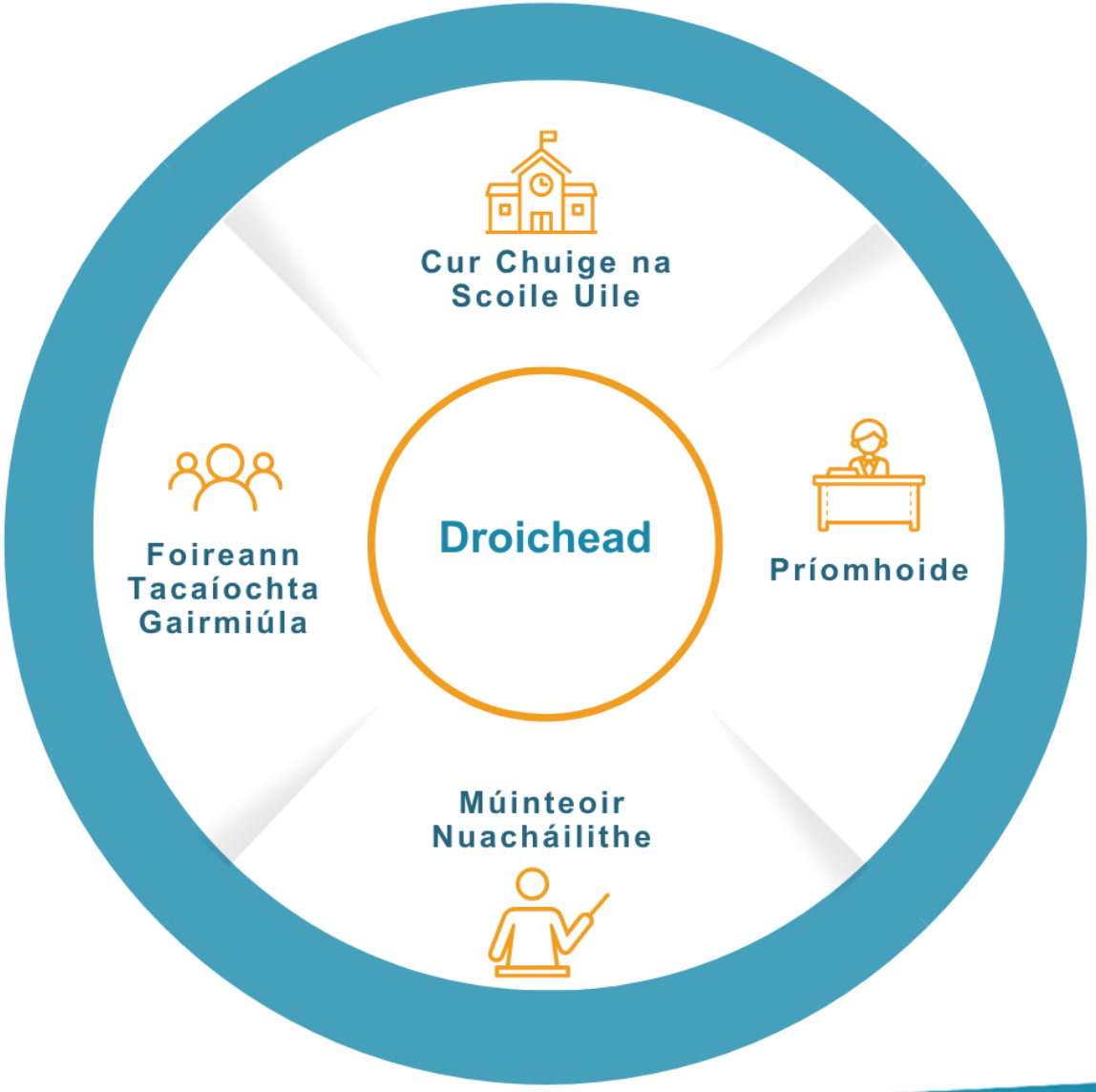
Réití

- Pléigh na roghanna
- Bain triail as réití féideartha
- Socraigh na chéad chéimeanna eile

(Aistrithe ó Davey, 2019)

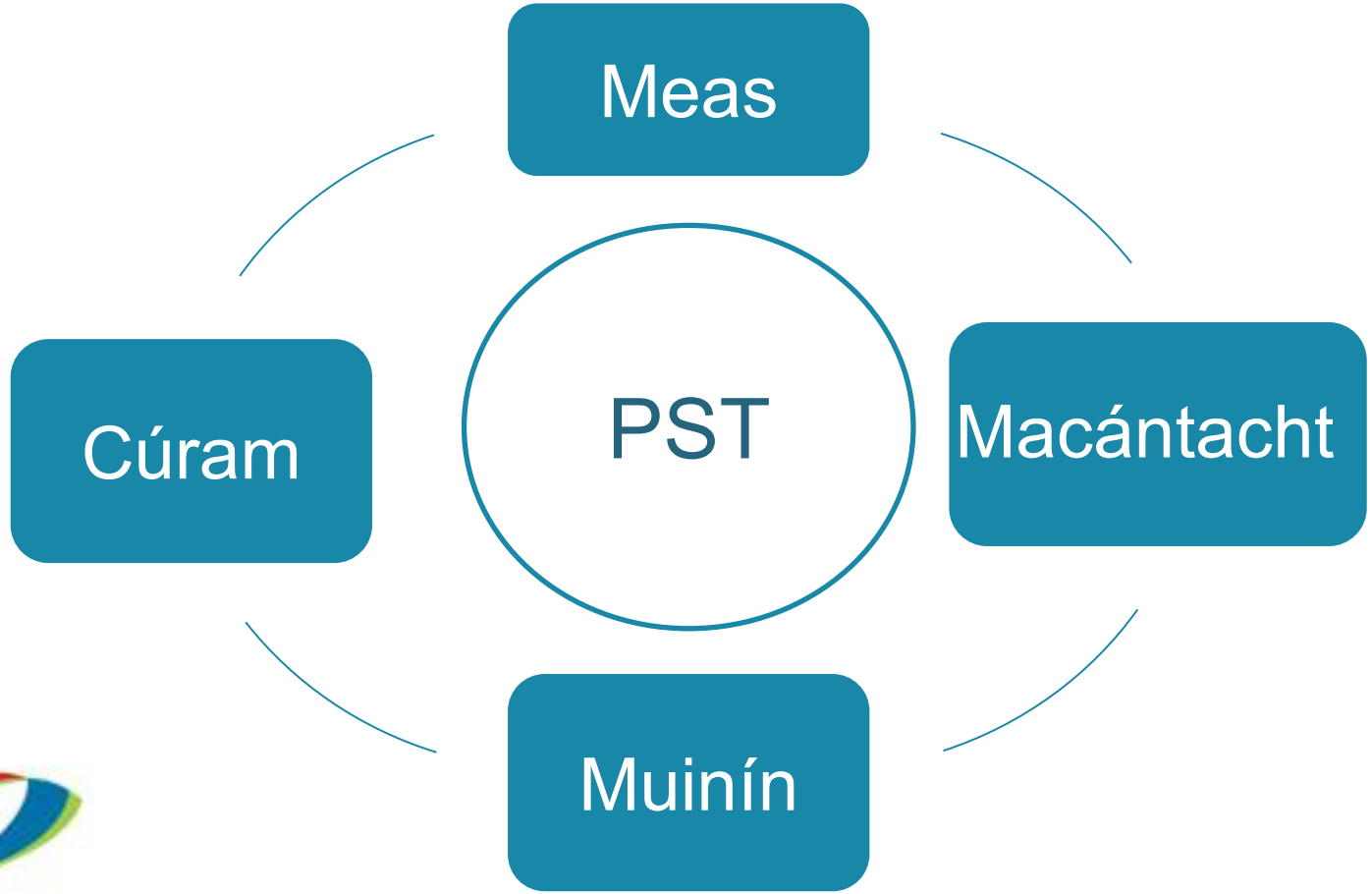
Cur Chuige don Scoil Uile

Oide

Ceithre Luach Eiticiúla na Comhairle Múinteoireachta

Oide

(An Chomhairle Mhúinteoireachta, 2016)

An Chomhairle Mhúinteoireachta
The Teaching Council

Eolas ar Am Scaoilte

- Am lánrogha teoranta — dean teagmháil le primarydroicheadsupport@oide.ie
- Am scaoilte do Bhall Seachtrach FTG – féach ar CCanna
- Laethanta scaoilte a éilíodh trí OLCS: Ionduchtú Múinteoirí
- Tráthchláir shamplacha ar ár suíomh gréasáin

Líon na múinteoirí nuacháilithe ar Droichead	Am scaoilte scoile atá ar fáil do na scoileanna i ngach bliain acadúil (Laethanta)
0	0
1	4
2-4	5
5-6	6
7+	7

Droichead a Thabhairt chun Críche

Oide

Toradh A

Líonann an FTG agus an MNC an comhdhearbhú ar Fhoirm D.

Toradh B

Ní líontar an comhdhearbhú.

Teastaíonn am sa bhreis, b'fhéidir.

An Chomhairle Mhúinteoireachta
The Teaching Council

Cás-Staidéar

Oide

Níl ach trí seachtaine fágtha ag Fiona sa scoil agus tá fonn uirthi Droichead a chur i gcrích le linn na tréimhse sin. Is iomaí sin cúis a cuireadh roinnt cruinnithe leis an FTG ar athlá nó ar ceal le linn na bliana.

Cé go bhfuil na baill den FTG sásta go raibh Fiona rannpháirteach, is é a dtuairim nach bhfuil a dóthain dul chun cinn déanta aici. Ar an mbonn sin, níl siad sásta an comhdhearbhú a shíniú. Ní aontaíonn Fiona leo mar dar léi go bhfuil gach gné den Droichead a theastaíonn comhlíonta aici.

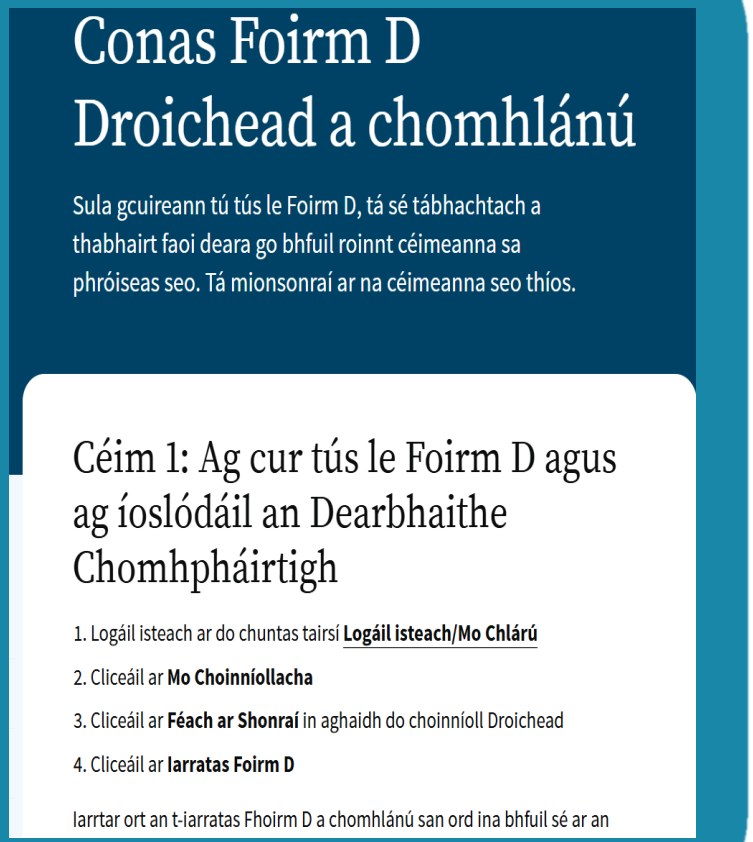
Machnamh Pearsanta

Imeacht Idirghníomhach

An Fhoirm D a Chomhlánú ar Líne

Oide

Conas Foirm D Droichead a chomhlánú

Sula gcuireann tú tús le Foirm D, tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go bhfuil roinnt céimeanna sa phróiseas seo. Tá mionsonraí ar na céimeanna seo thíos.

Céim 1: Ag cur tús le Foirm D agus ag íoslódáil an Dearbhaithe Chomhpháirtigh

1. Logáil isteach ar do chuntas tairsí **Logáil isteach/Mo Chlárú**
2. Cliceáil ar **Mo Choinníollacha**
3. Cliceáil ar **Féach ar Shonraí** in aghaidh do choinníoll Droichead
4. Cliceáil ar **Iarratas Foirm D**

Iarrtar ort an t-iarratas Fhoirm D a chomhlánú san ord ina bhfuil sé ar an

- Ní mór duit Foirm D a chomhlánú go cruinn
- Is rud thar a bheith dáiríre í an mhifhaisnéis don Chomhairle Mhúinteoireachta
- Déanann an Chomhairle Mhúinteoireachta athbhreithniú críochnúil ar gach Foirm D a fhaightear
- Faigheann baill FTG ríomhphost ón gComhairle Mhúinteoireachta nuair a bhaintear coinníoll Droichead de chlárú an MNC

An Fhoirm D a Chomhlánú ar Líne

Oide

Conas Foirm D Droichead a chomhlánú

Sula gcuireann tú tús le Foirm D, tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go bhfuil roinnt céimeanna sa phróiseas seo. Tá mionsonraí ar na céimeanna seo thíos.

Céim 1: Ag cur tús le Foirm D agus ag íoslódáil an Dearbhaithe Chomhpháirtigh

1. Logáil isteach ar do chuntas tairsí **Logáil isteach/Mo Chlárú**
2. Cliceáil ar **Mo Choinníollacha**
3. Cliceáil ar **Féach ar Shonraí** in aghaidh do choinníoll Droichead
4. Cliceáil ar **Iarratas Foirm D**

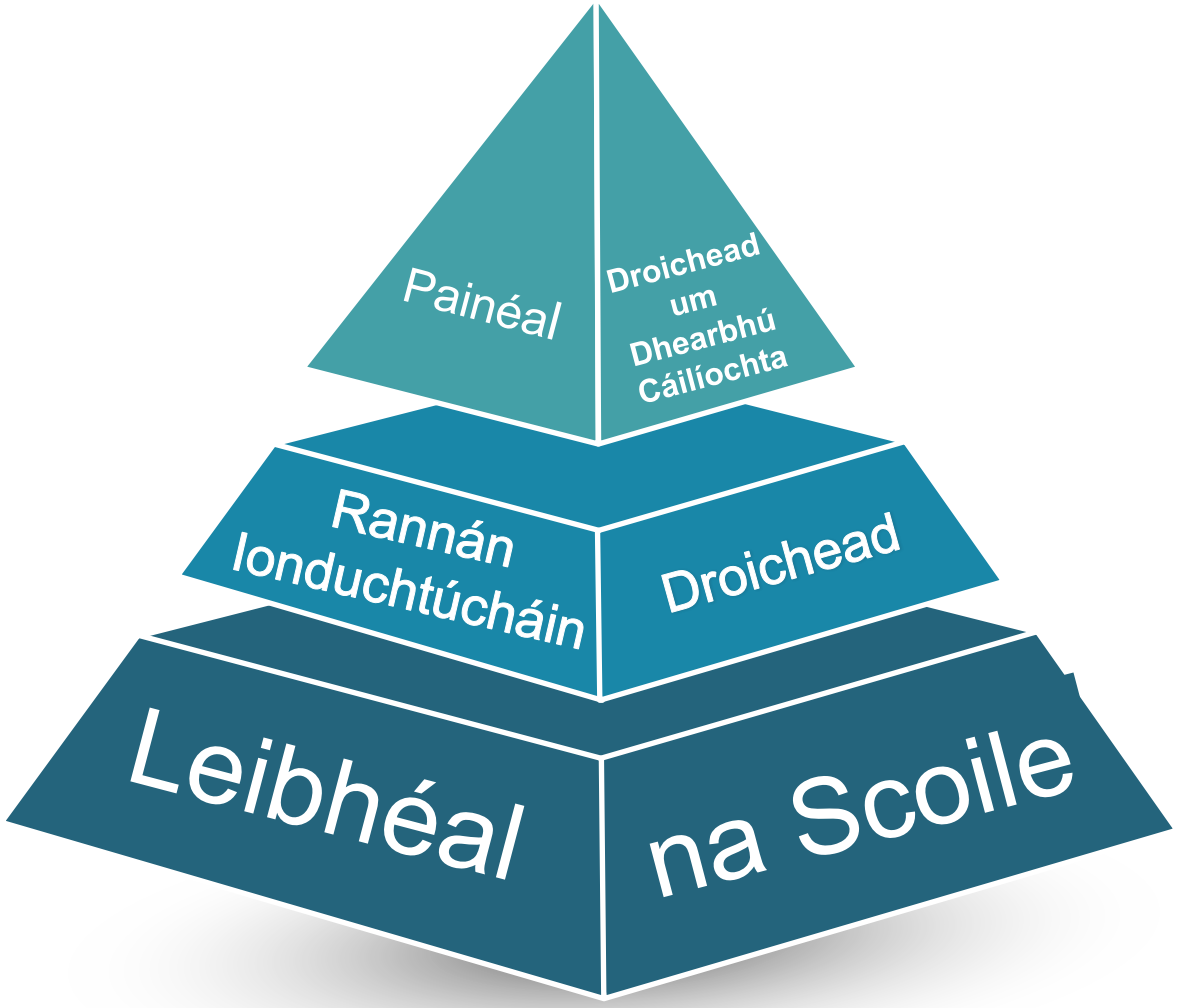
Iarrtar ort an t-iarratas Fhoirm D a chomhlánú san ord ina bhfuil sé ar an

An Chomhairle Mhúinteoireachta
The Teaching Council

Comhsheasmhacht agus Dearbhú Cáilíochta

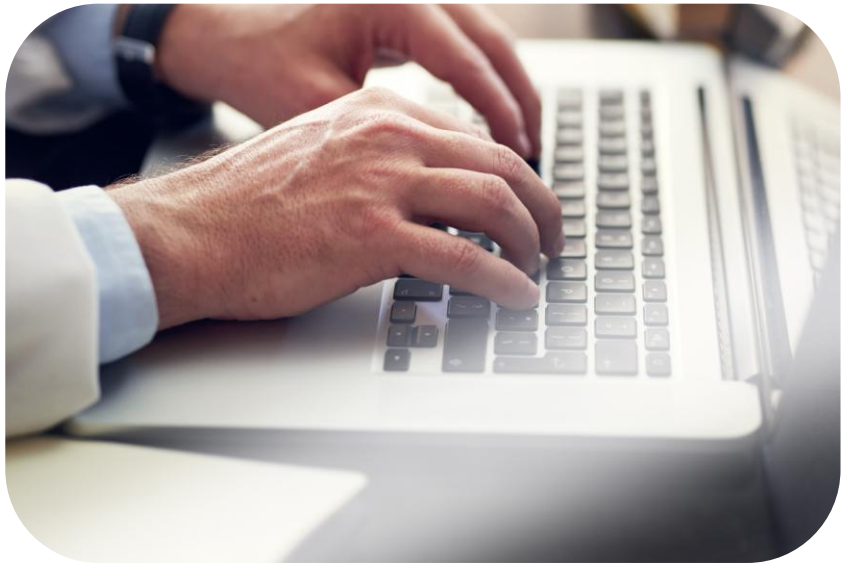
‘Tá líon meicníochtaí i bhfeidhm le cáilíocht agus leanúnachas phróiseas Droichead achinntiú go náisiúnta’

(An Chomhairle Mhúinteoireachta, 2025, lch. 15)

Droichead a Thaifeadadh

- Cóip den Ríomhphost Deimhniúcháin
- Sracphlean Droichead
- Caighdeáin Droichead agus Plean Ionduchtaithe
- Teimpléid le haghaidh Breathnóireachtaí agus Pleanáil Gnímh
- Taifead ar Am Scaoilte
- Miontuairiscí na gcruinnithe
- Athbhreithniú agus Machnamh
- Taisce
- Foirm D

Dualgais agus Freagrachtaí

Oide

- Nithe eitice le cuimhneamh orthu
- Príobháideachas duine eile
- Rúndacht faisnéise
- Beartas cosanta sonraí na scoile
- Stóras? Foirm leictreonach?

Cosaint Sonraí

Oide

GDPR, 2018

www.gdpr4schools.ie

Athbhreithniú ar Sheisiún a Cúig

Oide

Aithnítear a thábhachtaí is atá an cur chuige scoile uile

Forbraíodh tuiscint bhaill den FTG ó thaobh rólanna agus freagrachtaí de

Tugadh aird ar Droichead a thabhairt chun críche

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Seisiún a Sé:

Ag Forbairt sa Ról mar Bhall den FTG

CC BY NC

Forléargas ar Sheisiún a Sé

Oide

Cur i bhfeidhm beartas Droichead ar chleachtas

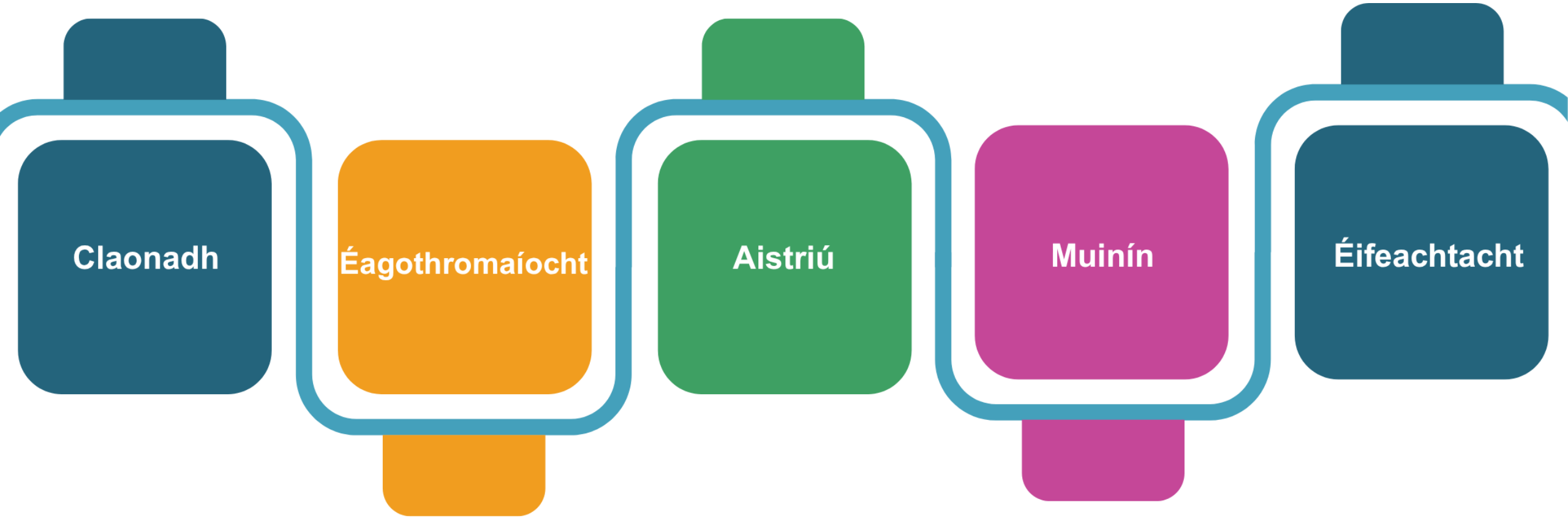

Na céimeanna d’fhorbairt meantóra le haithint

Plé ar thacaíochtaí breise do FTGanna agus MNCanna

Céimeanna Forbartha an Mheantóra

(Aistrithe ó Portne, 2005)

Teoiric a Chur i gCleachtas

Oide

Suíomh Féideartha 1
Cuireann an príomhoide in iúl don FTG go rachaidh MNC breise sa bhfoireann in mí Eanáir. Is amhlaidh atá beirt bhall den FTG a thacaíonn le cúigear MNCanna faoi láthair..

Suíomh Féideartha 2
Fiafraíonn comhbhall foirne: “Nuair a dhéanann MNC breathnú ar mo rang, bhí ceisteanna acu ar dhifrealú – ach an é tacú leo ina chuid dár ról?”

Suíomh Féideartha 3
Deir MNC "Chaill mé cnuaschruinniú sceidealta agus tá imní orm faoin dtionchar a bhféadfadh a bheith aige seo ar mo rannpháirtíocht le heilimintí foghlama gairmiúla Droichead. Cad a mholfá dom a dhéanamh ina dhiaidh sin?"

Suíomh Féideartha 4
Níl ionadaí ag an Leas-Phríomhoide chun rang de chuid bhall den FTG a clúdach le haghaidh a mbreathnú sceidealaithe tráthnóna.

Oide Loga Foghlama Machnamh-ach 16

Seomra Féideartha 5
Tugann ball de FTG faoi deara nach nglacann an MNC lena chomhairle agus tacaíocht tar éis an chéad dhá bhreathnú.

Seomra Féideartha 6
Téann MNC a fhad le ball de FTG chun a rá gur chuala siad ball eile den FTG ag plé a chleachtas seomra ranga le baill eile den fhoireann.

Suíomh Féideartha 7
Faigheann ball de FTG ceist ó MNC: Cad é an tslí is fearr chun ullmhú le haghaidh mo chéad chruinniú tuismitheoirí is múinteoirí? Ba dheas liom go mbeadh fiúntas ann ach nílim cinnte conas tús a chur leis an ullmhú.“

Suíomh Féideartha 8
MNC: “Tá sé i gceist agam ár lá inseirbhíse ar churaclam scoile a úsáid mar an ghníomhaíocht foghlama gairmiúla eile le haghaidh Shnáithe B. An bhfuil sé sin ceart go leor?

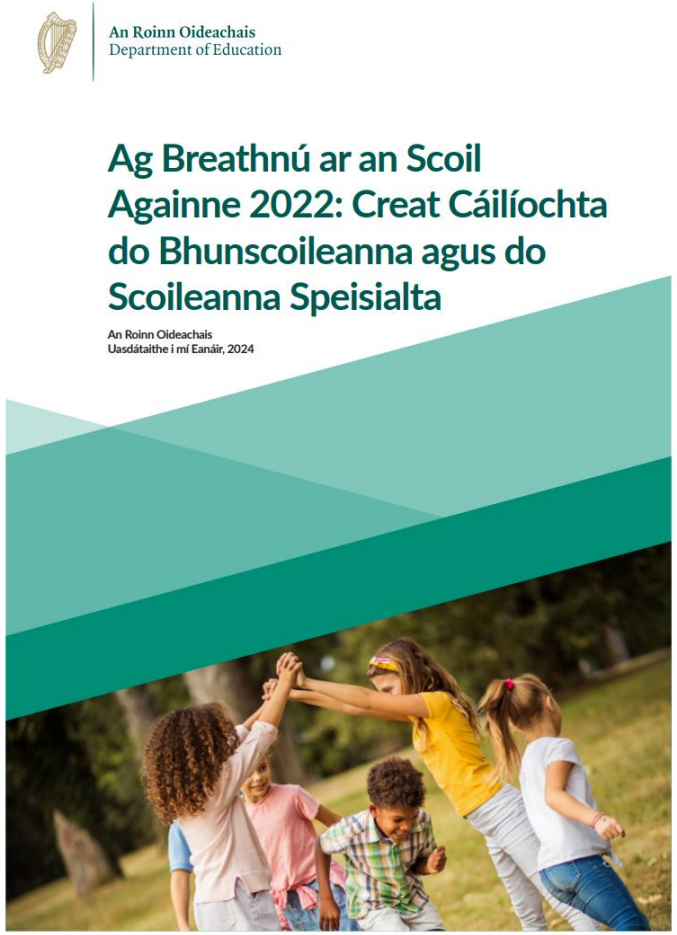
Seomraí ar Leithligh

Plé: Grúpa Uile

Do Thionchar Gairmiúil a Leathnú

Oide

An Roinn Oideachais
Department of Education

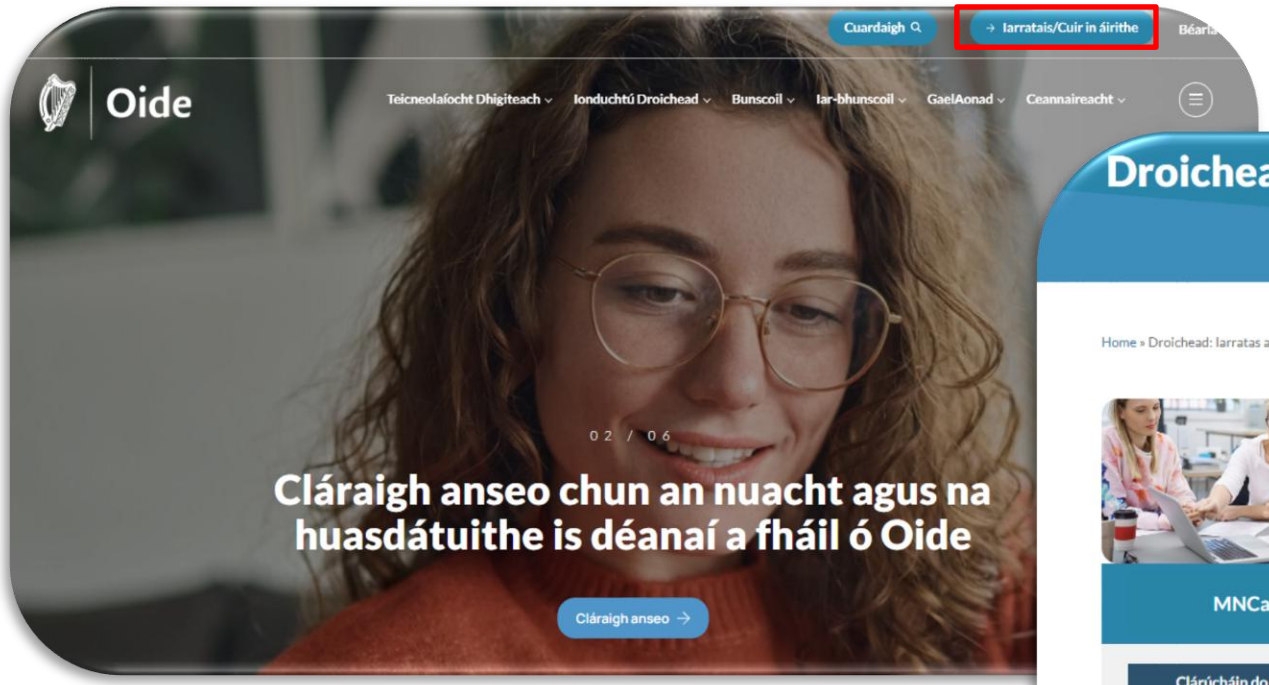

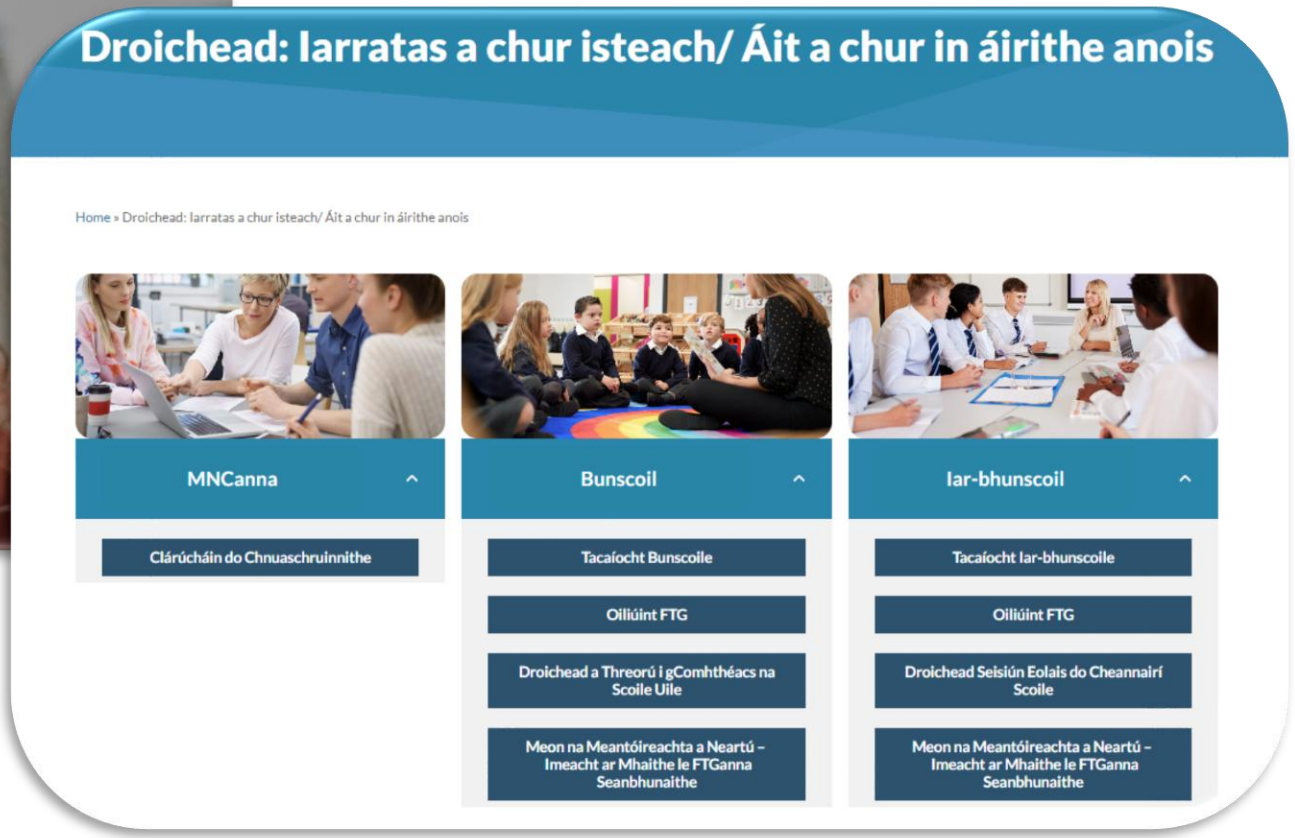
Réimse 4: Acmhainn na ceannaireachta a fhorbairt

Caighdeáin	Ráitis ar chleachtas éifeachtach	Ráitis ar chleachtas fíor-éifeachtach
A chur ar chumas na mball foirne róil cheannaireachta a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm	Soláthraíonn an príomhoide agus an príomhoide tánaisteach clár meantóireachta chun tacú le múinteoirí a bhfuil róil nua acu.	Soláthraíonn **agus bainistíonn** an príomhoide agus an príomhoide tánaisteach clár meantóireachta éifeachtach chun tacú le múinteoirí a bhfuil róil nua acu agus **chun cumas ceannaireachta na meantóirí a fhorbairt.**

Ár gcuid Imeachtaí agus Tacaíocht Bhreise

Oide

Tacaíocht Bunscoile

Droichead a Threorú i gComhthéacs na Scoile Uile

Meon na Meantóireachta a Neartú – Imeacht ar Mhaithe le FTGanna Seanbhunaithe

Acmhainní ar an Suíomh Gréasáin

Oide

Oide Loga Foghlama Machnamh-ach 17-18

Imeacht Idirghíomhach

Pleanáil Gníomhaíochta agus na Chéad Chéimeanna Eile

Oide

Tús a chur leis

- Socraigh Cruinniú FTG
- Pléigh Rólanna agus Freagrachtaí de chuid FTG
- Bunaigh prótacail maidir le coimeád taifead
- Íoslódáil an Sracphlean Droichead
- Bí i gcomhairle le lucht bainistíochta na scoile

Faoi Lán Seoil

- Socraigh Cruinniú FTG
- Déan athbhreithniú ar phrótacail maidir le coimeád taifead
- Déan athbhreithniú ar Shracplean(anna) i gcomhpháirt le MNC(anna)
- Bí i gComhairle le Lucht Bainistíochta na Scoile

Ag Dul Chun Cinn

- Conas an córas áirithinte a úsáid chun freastal ar Imeachtaí Foghlama Gairmiúla Droichead eile (e,g Imeachtaí Athnuachana Droichead)
- Téigh trí Ionduchtúcháin Droichead, cuid den suíomh Oide ar mhaithe le tacaíochtaí agus acmhainní

Athbhreithniú ar Sheisiún a Sé

Oide

Cuireadh i bhfeidhm an beartas Droichead ar chleachtas

Aithnítear na céimeanna d’fhorbairt meantóra

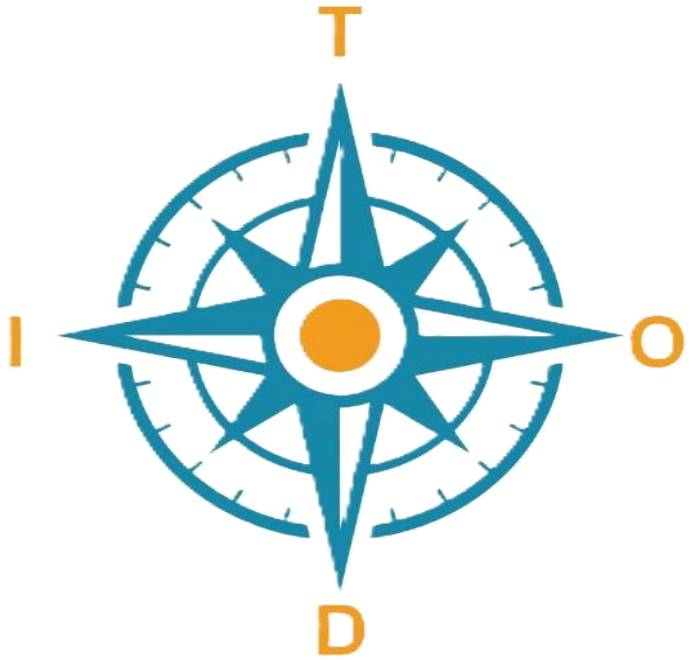
Rinneadh plé ar tacaíochtaí breise do FTGanna agus MNCanna

Machnamh

Oide

Cá bhfuilim faoi láthair?

Cén chríonnacht a chothóidh mé sa ról?

Cad a spreagann mé?

Cad a thacóidh liom?

Conclúid

Oide

Droichead

Ról na Foirne Tacaíochta Gairmiúla

MNCanna a Chumhachtú

Machnamh Pearsanta

Tacaíocht Bhreise

Oide

Oide

- ✓ Rannán Ionduchtucháin Droichead: https://oide.ie/ga/droichead/baile/
- ✓ Bí i dteagmháil le Foireann Ionduchtúcháin Droichead na Bunscoile: primarydroicheadsupport@oide.ie

An Chomhairle Mhúinteoireachta
The Teaching Council

- ✓ Cláraigh le haghaidh Droichead: www.teachingcouncil.ie/registration
- ✓ Déan teagmháil leis an gComhairle Múinteoireachta: conditions@teachingcouncil.ie

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Ár mBuíochas

Comhartha nirt is ea é tacaíocht a lorg

CC BY NC